

MATERIAŁ PORÓWNAWCZY

do ustawy z dnia 4 lipca 2019 r.

o zmianie ustawy o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy oraz niektórych innych ustaw

(druk nr 1219)

USTAWA z dnia 9 października 2015 r. o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy (Dz. U. poz. 1925 oraz z 2018 r. poz. 2243)

[o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy]

<o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej>

[Art. 1.

- 1. Ustawa określa zasady przyznawania zwrotnego wsparcia finansowego osobom fizycznym zobowiązanym do spłaty kredytu mieszkaniowego, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej, zwanego dalej "wsparciem", oraz warunki korzystania ze wsparcia.*
- 2. Wsparcie jest realizowane za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego.*
- 3. Źródłem finansowania wsparcia oraz kosztów jego realizacji jest Fundusz Wsparcia Kredytobiorców.*

Art. 2.

1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) kredytobiorca - osobę lub osoby, pozostające w gospodarstwie domowym, zobowiązane do spłaty kredytu mieszkaniowego;*
- 2) lokal mieszkalny - samodzielny lokal mieszkalny w rozumieniu art. 2 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2015 r. poz. 1892) znajdujący się w budynku, w skład którego wchodzi co najmniej dwa takie lokale;*

- 3) *dom jednorodzinny - budynek mieszkalny jednorodzinny w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409, z późn. zm.), w którym znajduje się nie więcej niż jeden lokal mieszkalny;*
 - 4) *kredytodawca - bank krajowy, oddział instytucji kredytowej, oddział banku zagranicznego, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, 18 i 20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.), albo spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, które udzieliły kredytu mieszkaniowego;*
 - 5) *gospodarstwo domowe - gospodarstwo prowadzone przez kredytobiorcę ubiegającego się o wsparcie, samodzielnie zajmującego lokal mieszkalny lub dom jednorodzinny, albo gospodarstwo prowadzone przez kredytobiorcę wspólnie z innymi osobami stale z nim zamieszkującymi i gospodarującymi, które swoje prawa do zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym lub domu jednorodzinym wywodzą z prawa kredytobiorcy;*
 - 6) *dochód - dochód w rozumieniu ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o pomocy społecznej".*
2. *Kredytem mieszkaniowym w rozumieniu ustawy jest kredyt udzielony, w związku z zaspokojeniem potrzeb mieszkaniowych kredytobiorcy, na:*
- 1) *budowę domu jednorodzinnego,*
 - 2) *nabycie:*
 - a) *prawa własności domu jednorodzinnego lub prawa odrębnej własności lokalu mieszkalnego,*
 - b) *spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego,*
 - c) *prawa odrębnej własności lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej - którego spłatę zabezpieczono hipoteką ustanowioną na przedmiocie kredytowania.*
3. *Kredytem mieszkaniowym w rozumieniu ustawy jest również:*
- 1) *kredyt udzielony na spłatę kredytu mieszkaniowego, o którym mowa w ust. 2, jeżeli kredyt ten został zabezpieczony hipoteką na przedmiocie kredytowania;*
 - 2) *ta część kredytu udzielonego na spłatę różnych zobowiązań kredytowych, która jest przeznaczona na spłatę kredytu mieszkaniowego, o którym mowa w ust. 2, jeżeli kredyt ten został zabezpieczony w sposób, o którym mowa w pkt 1.*

Art. 3.

1. *Wsparcie może być przyznane, jeżeli:*

- 1) *w dniu złożenia wniosku o wsparcie kredytobiorca posiada status bezrobotnego, lub*
-

- 2) *kredytobiorca ponosi miesięczne koszty obsługi kredytu mieszkaniowego w wysokości przekraczającej 60% dochodów osiągniętych miesięcznie przez gospodarstwo domowe, lub*
- 3) *miesięczny dochód gospodarstwa domowego, pomniejszony o miesięczne koszty obsługi kredytu mieszkaniowego nie przekracza:*
 - a) *w przypadku gospodarstwa jednoosobowego - zwaloryzowanej zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej kwoty wskazanej w art. 8 ust. 1 pkt 1 tej ustawy,*
 - b) *w przypadku gospodarstwa wieloosobowego - iloczynu liczby członków gospodarstwa domowego kredytobiorcy i zwaloryzowanej zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej kwoty wskazanej w art. 8 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.*
2. *Wsparcie nie może być przyznane, jeżeli utrata zatrudnienia nastąpiła w wyniku rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem przez kredytobiorcę lub rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika w trybie art. 52 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn. zm.).*
3. *Wsparcie nie może być przyznane na spłatę kredytu mieszkaniowego, jeżeli jeden z kredytobiorców uzyskał wsparcie na zasadach określonych w ustawie, chyba że wsparcie nie jest już udzielane, a okres udzielonego wsparcia nie przekroczył 17 miesięcy. W takim przypadku łączny okres wsparcia przyznanego kredytobiorcom na spłatę kredytu mieszkaniowego, zabezpieczonego hipoteką ustanowioną na tym samym przedmiocie kredytowania, nie może przekroczyć 18 miesięcy.*
4. *Wsparcie nie może być przyznane, jeżeli umowa kredytu mieszkaniowego została wypowiedziana.*
5. *Wsparcie nie może być przyznane za okres, w którym kredytobiorcy przysługuje świadczenie z tytułu utraty pracy wynikające z zawartej umowy ubezpieczenia spłaty kredytu, gwarantującej wypłatę świadczenia na wypadek utraty pracy.*

Art. 4.

Wsparcie nie może być przyznane, jeżeli w dniu złożenia wniosku o wsparcie kredytobiorca:

- 1) *jest właścicielem innego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego;*
- 2) *posiada inne spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego, prawo do domu jednorodzinnego w*

spółdzielni mieszkaniowej lub prawo do domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego budowanych w celu przeniesienia ich własności na rzecz członków;

3) *jest najemcą innego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego.]*

<Art. 1.

1. Ustawa określa zasady:

- 1) przyznawania zwrotnego wsparcia finansowego osobom fizycznym zobowiązanym do spłaty kredytu mieszkaniowego, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej, zwanego dalej „wsparciem”, oraz warunki korzystania ze wsparcia;
- 2) przyznawania pożyczki na pokrycie pozostałej części zadłużenia, zwanej dalej „pożyczką na spłatę zadłużenia”, oraz warunki korzystania z pożyczki na spłatę zadłużenia.

2. Wsparcie oraz pożyczka na spłatę zadłużenia są realizowane za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego.

3. Źródłem finansowania wsparcia i pożyczki na spłatę zadłużenia oraz kosztów związanych z obsługą wsparcia i pożyczki na spłatę zadłużenia jest Fundusz Wsparcia Kredytobiorców.

Art. 2.

1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) dochód – dochód w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, z późn. zm.);
- 2) dom jednorodzinny – budynek mieszkalny jednorodzinny w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186), w którym znajduje się nie więcej niż jeden lokal mieszkalny;
- 3) gospodarstwo domowe – gospodarstwo prowadzone przez kredytobiorcę ubiegającego się o wsparcie lub pożyczkę na spłatę zadłużenia, samodzielnie zajmującego lokal mieszkalny lub dom jednorodzinny, albo gospodarstwo prowadzone przez kredytobiorcę wspólnie z innymi osobami stale z nim zamieszkującymi i gospodarującymi, które swoje prawa do zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym lub domu jednorodzinym wywodzą z prawa kredytobiorcy;

- 4) kredytobiorca – osobę lub osoby, pozostające w gospodarstwie domowym, zobowiązane do spłaty kredytu mieszkaniowego;
 - 5) kredytodawca – bank krajowy, oddział instytucji kredytowej, oddział banku zagranicznego, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, 18 i 20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2187, z późn. zm.), albo spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, które udzieliły kredytu mieszkaniowego;
 - 6) lokal mieszkalny – samodzielny lokal mieszkalny w rozumieniu przepisu art. 2 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2019 r. poz. 737) znajdujący się w budynku, w skład którego wchodzi co najmniej dwa takie lokale;
 - 7) wskaźnik RdD – stosunek wydatków kredytobiorcy związanych z obsługą miesięcznej raty kapitałowej i odsetkowej kredytu mieszkaniowego do miesięcznego dochodu gospodarstwa domowego kredytobiorcy.
2. Kredytem mieszkaniowym w rozumieniu przepisów ustawy jest kredyt lub pożyczka, zabezpieczone hipoteką, przeznaczone na sfinansowanie niezwiązanego z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego:
- 1) nabycia, budowy, przebudowy, rozbudowy lub nadbudowy domu jednorodzinnego albo lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, oraz adaptacji pomieszczeń lub budynków niemieszkalnych na cele mieszkalne;
 - 2) nabycia spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego lub prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej albo prawa odrębnej własności lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej;
 - 3) remontu domu jednorodzinnego albo lokalu mieszkalnego, o których mowa w pkt 1 i 2;
 - 4) nabycia działki budowlanej albo jej części pod budowę domu jednorodzinnego;
 - 5) nabycia działki rolnej albo jej części pod budowę domu jednorodzinnego, położonej w całości albo części na terenie przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku, gdy teren, na którym położona jest działka rolna albo jej część, nie został objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego – nabycia działki albo jej części przeznaczonej pod budowę budynku mieszkalnego

jednorodzinnego na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;

6) udziału w kosztach budowy mieszkań przez towarzystwa budownictwa społecznego;

7) innego celu związanego z zaspokajaniem potrzeb mieszkaniowych.

3. Kredytem mieszkaniowym w rozumieniu przepisów ustawy jest również:

1) zabezpieczony hipoteką kredyt udzielony na spłatę kredytu mieszkaniowego, o którym mowa w ust. 2;

2) ta część kredytu udzielonego na spłatę różnych zobowiązań kredytowych, która jest przeznaczona na spłatę kredytu mieszkaniowego, o którym mowa w ust. 2, jeżeli kredyt ten został zabezpieczony w sposób, o którym mowa w pkt 1.

Art. 3.

1. Wsparcie lub pożyczka na spłatę zadłużenia mogą być przyznane, jeżeli:

1) w dniu złożenia wniosku o wsparcie lub pożyczkę na spłatę zadłużenia co najmniej jeden z kredytobiorców posiada status bezrobotnego, lub

2) wartość wskaźnika RdD przekracza 50%, lub

3) miesięczny dochód gospodarstwa domowego pomniejszony o miesięczne koszty obsługi kredytu mieszkaniowego nie przekracza:

a) w przypadku gospodarstwa domowego jednoosobowego – dwukrotności kwoty wskazanej w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zwaloryzowanej zgodnie z przepisami tej ustawy,

b) w przypadku gospodarstwa domowego wieloosobowego – iloczynu dwukrotności kwoty wskazanej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zwaloryzowanej zgodnie z przepisami tej ustawy, i liczby członków gospodarstwa domowego kredytobiorcy.

2. Wsparcie lub pożyczka na spłatę zadłużenia nie mogą być przyznane, jeżeli utrata zatrudnienia przez co najmniej jednego z kredytobiorców nastąpiła w wyniku rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem przez kredytobiorcę lub rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika w trybie art. 52 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040 i 1043).

3. Wsparcie nie może być przyznane, jeżeli jeden z kredytobiorców uzyskał wsparcie na zasadach określonych w ustawie, chyba że wsparcie nie jest już udzielane, a okres udzielonego wsparcia nie przekroczył 35 miesięcy. W takim przypadku łączny okres wsparcia przyznanego kredytobiorcom na spłatę kredytu mieszkaniowego nie może przekroczyć 36 miesięcy.
4. Wsparcie lub pożyczka na spłatę zadłużenia nie mogą być przyznane, jeżeli umowa kredytu mieszkaniowego została wypowiedziana przed złożeniem wniosku, o którym mowa w art. 6 ust. 1.
5. Wsparcie nie może być przyznane za okres, w którym co najmniej jednemu z kredytobiorców przysługuje świadczenie z tytułu utraty pracy wynikające z zawartej umowy ubezpieczenia spłaty kredytu, gwarantującej wypłatę świadczenia na wypadek utraty pracy.

Art. 4.

Wsparcie lub pożyczka na spłatę zadłużenia nie mogą być przyznane, jeżeli kredytobiorca w chwili złożenia wniosku, o którym mowa w art. 6 ust. 1:

- 1) **jest właścicielem innego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego lub był nim w okresie 6 miesięcy przed złożeniem wniosku;**
- 2) **posiada spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub posiadał takie prawo w okresie 6 miesięcy przed złożeniem wniosku;**
- 3) **posiada roszczenie o przeniesienie na niego prawa własności lokalu mieszkalnego, domu jednorodzinnego, spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub posiadał takie roszczenie w okresie 6 miesięcy przed złożeniem wniosku.>**

Art. 5.

[1. Wsparcie polega na przekazywaniu kredytodawcy przez Bank Gospodarstwa Krajowego kwoty środków pieniężnych z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań kredytobiorcy z tytułu kredytu mieszkaniowego, przez okres nie dłuższy niż 18 miesięcy.

2. Wysokość wsparcia określa się w złotych jako równowartość przewidywanych 18 miesięcznych rat kapitałowych i odsetkowych kredytu mieszkaniowego, z tym że jeżeli wysokość przewidywanej miesięcznej raty kapitałowej i odsetkowej jest wyższa niż 1500 zł, do określenia wysokości wsparcia przyjmuje się kwotę 1500 zł.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

3. Wsparcie jest przekazywane w ratach miesięcznych, nie wyższych niż 1500 zł, na wskazany przez kredytodawcę rachunek przeznaczony do przekazywania wsparcia.]

<1. Wsparcie polega na przekazywaniu kredytodawcy przez Bank Gospodarstwa Krajowego kwoty środków pieniężnych z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań kredytobiorcy z tytułu kredytu mieszkaniowego, przez okres nie dłuższy niż 36 miesięcy.

2. Wysokość wsparcia określa się w złotych jako równowartość przewidywanych 36 miesięcznych rat kapitałowych i odsetkowych kredytu mieszkaniowego, z tym że jeżeli wysokość przewidywanej miesięcznej raty kapitałowej i odsetkowej jest wyższa niż 2000 zł, do określenia wysokości wsparcia przyjmuje się kwotę 2000 zł.

3. Wsparcie jest przekazywane w ratach miesięcznych, nie wyższych niż 2000 zł, na wskazany przez kredytodawcę rachunek przeznaczony do przekazywania wsparcia.>

4. Wysokość wsparcia i terminy jego przekazywania są określane w umowie, o której mowa w art. 8 ust. 1.

5. W przypadku gdy kredyt mieszkaniowy jest spłacany w walucie obcej, Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje wsparcie w walucie spłaty kredytu, dokonując przeliczenia wysokości raty wsparcia na walutę spłaty kredytu według kursu sprzedaży ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień przekazania środków pieniężnych z tytułu wsparcia.

6. W przypadku gdy kredytobiorca zawarł umowę, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 lit. b, przekazywanie rat wsparcia rozpoczyna się po upływie okresu wypłaty świadczenia z tytułu tej umowy.

7. Wsparcia przyznanego na podstawie ustawy nie uwzględnia się przy ocenie zdolności kredytobiorcy do pokrywania w całości lub części świadczeń wynikających z umowy kredytu mieszkaniowego.

<Art. 5a.

1. W przypadku gdy kredytobiorca dokonał sprzedaży kredytowanej nieruchomości, a kwota uzyskana ze sprzedaży nie pokryła całego zobowiązania z tytułu kredytu mieszkaniowego zaciągniętego na zakup sprzedanej nieruchomości, kredytobiorcy może zostać udzielona pożyczka na spłatę zadłużenia.

2. Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje kredytodawcy w celu spłaty zadłużenia, o którym mowa w ust. 1, środki pieniężne na zasadach określonych w umowie, o której mowa w art. 8 ust. 1.

3. Wysokość pożyczki na spłatę zadłużenia nie może przekraczać kwoty 72 000 zł.
4. Pożyczka na spłatę zadłużenia jest przekazywana na rachunek kredytodawcy wskazany w umowie, o której mowa w art. 8 ust. 1.
5. W przypadku gdy kredyt mieszkaniowy jest spłacany w walucie obcej, Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje pożyczkę na spłatę zadłużenia w walucie spłaty kredytu, dokonując przeliczenia jej wysokości na walutę spłaty kredytu według kursu sprzedaży ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu poprzedzającym dzień przekazania pożyczki na spłatę zadłużenia.

Art. 5b.

1. Kredytobiorca przed dokonaniem sprzedaży kredytowanej nieruchomości może wystąpić o przyrzeczenie udzielenia mu pożyczki na spłatę zadłużenia, zwane dalej „promesą”.
2. Promesa jest udzielana przez kredytodawcę w przypadku, w którym kwota, jaka ma być uzyskana ze sprzedaży kredytowanej nieruchomości, nie pokryłaby całego zobowiązania z tytułu kredytu mieszkaniowego zaciągniętego na jej zakup.
3. Warunkiem ubiegania się o udzielenie promesy jest zawarcie przedwstępnej umowy sprzedaży kredytowanej nieruchomości.
4. Kredytodawca dokonuje weryfikacji wniosku o udzielenie promesy, o którym mowa w art. 6 ust. 1, i po stwierdzeniu spełnienia przez kredytobiorcę warunków, o których mowa w art. 3 ust. 1, 2 i 4 oraz art. 4, przekazuje wniosek do Banku Gospodarstwa Krajowego w celu zarezerwowania środków na udzielenie pożyczki na spłatę zadłużenia.
5. Bank Gospodarstwa Krajowego informuje kredytodawcę i kredytobiorcę o zarezerwowaniu środków w terminie 7 dni od dnia otrzymania kompletnego wniosku.
6. Kredytodawca wydaje kredytobiorcy promesę w terminie 7 dni od dnia otrzymania od Banku Gospodarstwa Krajowego informacji, o której mowa w ust. 5. W promesie ustala się okres jej ważności, nie krótszy jednak niż 6 miesięcy.
7. Kredytobiorca dostarcza kredytodawcy umowę sprzedaży kredytowanej nieruchomości w terminie 14 dni od dnia dokonania sprzedaży kredytowanej nieruchomości.

8. Kredytodawca po dostarczeniu przez kredytobiorcę umowy, o której mowa w ust. 7, zawiera z nim umowę pożyczki na spłatę zadłużenia.
9. Kredytodawca przekazuje umowę pożyczki na spłatę zadłużenia do Banku Gospodarstwa Krajowego w celu przekazania pożyczki na spłatę zadłużenia.>

Art. 6.

[1. ⁽¹⁾ *W celu uzyskania wsparcia kredytobiorca składa do kredytodawcy wniosek .]*

<1. W celu uzyskania wsparcia, promesy lub pożyczki na spłatę zadłużenia kredytobiorca składa do kredytodawcy wniosek.>

2. We wniosku, o którym mowa w ust. 1, kredytobiorca:

[1) podaje imię i nazwisko, adres miejsca zamieszkania, numer PESEL, o ile został nadany, oraz numer dowodu osobistego lub rodzaj i numer innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;]

<1) podaje imię i nazwisko, adres miejsca zamieszkania, numer PESEL, o ile został nadany, numer dowodu osobistego albo rodzaj i numer innego dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz numer identyfikacyjny umowy kredytowej;>

2) składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, oświadczenie o:

[a) istnieniu okoliczności stanowiących podstawę przyznania wsparcia, w tym wskazuje, która z przesłanek, o których mowa w art. 3 ust. 1, stanowi podstawę do ubiegania się o wsparcie,]

<a) istnieniu okoliczności stanowiących podstawę przyznania wsparcia lub udzielenia pożyczki na spłatę zadłużenia, w tym wskazuje, która z przesłanek, o których mowa w art. 3 ust. 1, stanowi podstawę do ubiegania się o wsparcie lub pożyczkę na spłatę zadłużenia,>

b) warunkach wszystkich umów ubezpieczenia, na podstawie których przysługuje mu świadczenie z tytułu utraty pracy, w tym o terminie, w którym upływa okres wypłaty świadczeń z tytułu tych umów - w przypadku gdy zawarł umowę ubezpieczenia spłaty kredytu, gwarantującą wypłatę świadczenia na wypadek utraty pracy,

[c) współczynnika wyrażającym relację wysokości placonej raty z tytułu kredytu mieszkaniowego do osiągniętych miesięcznie dochodów - w przypadku gdy kredytobiorca ubiega się o wsparcie na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2,

d) dochodzie gospodarstwa domowego w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej i liczbie członków gospodarstwa domowego kredytobiorcy - w przypadku gdy kredytobiorca ubiega się o wsparcie na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 3.]

<c) wartości wskaźnika RdD za miesiąc poprzedzający miesiąc złożenia wniosku – w przypadku gdy kredytobiorca ubiega się o wsparcie lub pożyczkę na spłatę zadłużenia na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2,

d) dochodzie gospodarstwa domowego i liczbie członków gospodarstwa domowego kredytobiorcy – w przypadku gdy kredytobiorca ubiega się o wsparcie lub pożyczkę na spłatę zadłużenia na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 3;>

<3) w przypadku ubiegania się o przyznanie pożyczki na spłatę zadłużenia – podaje informacje dotyczące sprzedaży kredytowanej nieruchomości i składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, oświadczenie, że nabywcą tej nieruchomości nie jest członek rodziny w rozumieniu przepisu art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510, z późn. zm.), osoba pozostająca we wspólnym gospodarstwie domowym ani osoba będąca z nim w bliskim stosunku w rozumieniu przepisu art. 527 § 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145) oraz załącza do wniosku dokumenty dotyczące sprzedaży kredytowanej nieruchomości.>

<2a. W przypadku ubiegania się o udzielenie promesy do wniosku, o którym mowa w ust. 1, załącza się przedwstępną umowę sprzedaży kredytowanej nieruchomości.>

[3. *Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, z uwzględnieniem treści oświadczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 2, oraz konieczności pouczenia wnioskodawcy o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, a także skutkach otrzymania nienależnego wsparcia, kierując się potrzebą rzetelnego udokumentowania danych niezbędnych do przyznania wsparcia.*]

<3. **Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, wraz z objaśnieniami co do sposobu jego wypełnienia i złożenia, a także informacją o konieczności dołączenia dokumentów potwierdzających dane i informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, oraz załączenia dokumentów, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i ust. 2a, a także**

informacją o treści oświadczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, i skutkach otrzymania nienależnego wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia, kierując się potrzebą rzetelnego udokumentowania danych niezbędnych do przyznania wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia.>

<Art. 6a.

Wypowiedzenie umowy kredytu mieszkaniowego w okresie rozpatrywania wniosku, o którym mowa w art. 6 ust. 1, oraz w okresie dodatkowej weryfikacji wniosku, o której mowa w art. 8a ust. 1, nie wywołuje skutku wobec kredytobiorcy.>

Art. 8.

[1. Wsparcie przyznawane jest na podstawie umowy o udzieleniu wsparcia zawieranej przez kredytobiorcę z kredytodawcą.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, zawierana jest po dokonaniu przez kredytodawcę weryfikacji i stwierdzeniu spełnienia warunków, o których mowa w art. 3 i art. 4.]

<1. Wsparcie lub pożyczka na spłatę zadłużenia przyznawane są odpowiednio na podstawie umowy o udzieleniu wsparcia lub umowy pożyczki na spłatę zadłużenia zawieranej przez kredytobiorcę z kredytodawcą.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, zawierana jest, z zastrzeżeniem art. 5b ust. 8, po dokonaniu przez kredytodawcę weryfikacji wniosku, o którym mowa w art. 6 ust. 1, i stwierdzeniu spełnienia warunków, o których mowa w art. 3 i art. 4. Kredytodawca uprawniony jest do przeprowadzenia weryfikacji wyłącznie w oparciu o oświadczenia i dokumenty przewidziane w ustawie oraz przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 6 ust. 3.>

<2a. Kredytodawca dokonuje weryfikacji wniosku w terminie 21 dni od dnia jego złożenia.

2b. W przypadku gdy wniosek nie jest kompletny lub prawidłowo wypełniony, kredytodawca wzywa kredytobiorcę do jego uzupełnienia.

2c. Po uzupełnieniu wniosku kredytodawca dokonuje jego ponownej weryfikacji w terminie 14 dni od dnia uzupełnienia wniosku. Przepis ust. 2b stosuje się odpowiednio.

2d. W przypadku niespełnienia przez kredytobiorcę warunków, o których mowa w art. 3 i art. 4, kredytodawca odrzuca wniosek i niezwłocznie informuje o tym w formie pisemnej kredytobiorcę, podając uzasadnienie odrzucenia.>

[3. Umowa, o której mowa w ust. 1, zawierana jest w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego i prawidłowo wypełnionego wniosku.]

<3. Umowa, o której mowa w ust. 1, zawierana jest w terminie 14 dni od dnia, w którym wniosek został pozytywnie zweryfikowany.>

4. Kredytodawca przekazuje kopię umowy, o której mowa w ust. 1, do Banku Gospodarstwa Krajowego w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.

5. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa:

1) strony umowy, wraz ze wskazaniem informacji, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1;

[2) wysokość rat oraz okres udzielonego wsparcia;

3) zasady i terminy przekazywania rat udzielonego wsparcia;

4) numer rachunku wskazanego przez kredytodawcę jako rachunek przeznaczony do przekazywania wsparcia;]

<2>wysokość rat oraz okres udzielonego wsparcia lub wysokość pożyczki na spłatę zadłużenia;

3) zasady i terminy przekazywania rat udzielonego wsparcia lub zasady wypłaty pożyczki na spłatę zadłużenia;

4) numer rachunku wskazanego przez kredytodawcę jako rachunek przeznaczony do przekazywania wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia;>

5) kwotę i walutę spłaty kredytu mieszkaniowego;

[6) zasady i terminy spłat poszczególnych rat udzielonego wsparcia;

7) zakres uprawnień Banku Gospodarstwa Krajowego związanych z kontrolą spłaty wsparcia;]

<6>zasady i terminy spłat poszczególnych rat udzielonego wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia;

7) zakres uprawnień Banku Gospodarstwa Krajowego związanych z kontrolą spłaty wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia;>

8) warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

[6. W umowie, o której mowa w ust. 1, zamieszcza się również pouczenie o utracie uprawnień do otrzymywania wsparcia w przypadkach, o których mowa w art. 12.]

<6. W umowie, o której mowa w ust. 1, zamieszcza się również pouczenie o utracie uprawnień do otrzymywania wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia w przypadkach, o których mowa w art. 12 ust. 1.>

<Art. 8a.

1. W przypadku, o którym mowa w art. 8 ust. 2d, kredytobiorca może wystąpić, za pośrednictwem kredytodawcy, w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji o odrzuceniu wniosku, o dodatkową weryfikację wniosku.
2. Dodatkowa weryfikacja wniosku jest dokonywana przez Radę Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, zwaną dalej „Radą Funduszu”.
3. W przypadku wystąpienia kredytobiorcy o dodatkową weryfikację wniosku kredytodawca przekazuje wniosek wraz z załączonymi dokumentami Radzie Funduszu w terminie 7 dni od dnia wystąpienia kredytobiorcy o dodatkową weryfikację wniosku.
4. Rada Funduszu dokonuje dodatkowej weryfikacji wniosku niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia, o którym mowa w ust. 1, rozstrzygając w przedmiocie spełnienia warunków przyznania wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia. Rada Funduszu podejmuje decyzję w drodze uchwały.
5. Rada Funduszu przekazuje kredytodawcy i kredytobiorcy informację o treści uchwały, o której mowa w ust. 4, w terminie 7 dni od dnia jej podjęcia.
6. W przypadku gdy w wyniku dodatkowej weryfikacji wniosku zostanie stwierdzone, że kredytobiorca spełnia warunki, o których mowa w art. 3 i art. 4, kredytodawca w terminie 7 dni od dnia otrzymania uchwały, o której mowa w ust. 4, sporządza umowę, o której mowa w art. 8 ust. 1.
7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, kredytodawca pokrywa z własnych środków:
 - 1) kwotę, która odpowiada kwocie wsparcia za okres od dnia podjęcia przez kredytodawcę decyzji o odrzuceniu wniosku, o którym mowa w art. 6 ust. 1, do dnia podjęcia przez Radę Funduszu uchwały, o której mowa w ust. 4;
 - 2) kwotę stanowiącą iloczyn kwoty udzielonej pożyczki na spłatę zadłużenia i stawki 8,33%.
8. Kwota, o której mowa w:
 - 1) ust. 7 pkt 1 – nie stanowi wsparcia;
 - 2) ust. 7 pkt 2 – nie stanowi pożyczki na spłatę zadłużenia.
9. Kwoty, o których mowa w ust. 7, są przekazywane przez kredytodawcę kredytobiorcy i nie podlegają spłacie.
10. Oplata za dodatkową weryfikację wniosku wynosi 100 zł i jest pokrywana przez:

- 1) kredytodawcę, jeżeli kredytobiorca spełnia warunki przyznania wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia;
- 2) kredytobiorcę, jeżeli kredytobiorca nie spełnia warunków przyznania wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia.

11. Oplata, o której mowa w ust. 10, uiszczana jest w terminie i na rachunek wskazane w uchwale, o której mowa w ust. 4.>

[Art. 9.

Kredytodawca dochodzi roszczeń w zakresie zwrotu udzielonego wsparcia, o którym mowa w art. 19, art. 20 i art. 22.

Art. 10.

Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje wsparcie w terminie i na warunkach określonych w umowie, o której mowa w art. 8 ust. 1.]

<Art. 9.

Kredytodawca dochodzi roszczeń w zakresie zwrotu udzielonego wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia, o których mowa w art. 19, art. 20 i art. 22.

Art. 10.

Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje wsparcie lub pożyczkę na spłatę zadłużenia w terminie i na warunkach określonych w umowie, o której mowa w art. 8 ust. 1.>

Art. 11.

1. Bank Gospodarstwa Krajowego jest niezwłocznie powiadamiany przez:

- 1) powiatowy urząd pracy - o utracie statusu bezrobotnego przez kredytobiorcę;
- 2) kredytodawcę o:
 - a) zbyciu przedmiotu kredytowania,
 - b) zwiększeniu miesięcznych dochodów lub obniżeniu miesięcznej raty prowadzących do niespełnienia przesłanki udzielenia wsparcia określonej w art. 3 ust. 1 pkt 2, jeżeli była to przesłanka udzielenia wsparcia,
 - c) podjęciu czynności egzekucyjnych z przedmiotu kredytowania,
 - d) zwiększeniu miesięcznych dochodów bądź zmniejszeniu liczby członków gospodarstwa domowego kredytobiorcy prowadzących do niespełnienia przesłanki udzielenia wsparcia określonej w art. 3 ust. 1 pkt 3, jeżeli była to przesłanka udzielenia wsparcia,

e) wypowiedzeniu umowy kredytu mieszkaniowego albo dokonaniu jego spłaty.

2. Kredytobiorca niezwłocznie informuje kredytodawcę o:

- 1) zbyciu przedmiotu kredytowania;
- 2) zwiększeniu miesięcznych dochodów lub obniżeniu miesięcznej raty prowadzących do niespełnienia przesłanki udzielenia wsparcia określonej w art. 3 ust. 1 pkt 2, jeżeli była to przesłanka udzielenia wsparcia;
- 3) podjęciu czynności egzekucyjnych z przedmiotu kredytowania;
- 4) [*o utracie*] **<utracie>** statusu bezrobotnego - w przypadku gdy wsparcie zostało przyznane na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 1;
- 5) zwiększeniu miesięcznych dochodów bądź zmniejszeniu liczby członków gospodarstwa domowego kredytobiorcy prowadzących do niespełnienia przesłanki udzielenia wsparcia określonej w art. 3 ust. 1 pkt 3, jeżeli była to przesłanka udzielenia wsparcia.

Art. 12.

<1.> Bank Gospodarstwa Krajowego wstrzymuje wypłatę wsparcia w przypadku:

[1) utraty statusu bezrobotnego - z upływem miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła utrata tego statusu;]

<1> utraty statusu bezrobotnego przez wszystkich kredytobiorców – z upływem miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła utrata tego statusu;>

- 2) zbycia przedmiotu kredytowania - z dniem otrzymania informacji o zbyciu;
- 3) wypowiedzenia umowy kredytu mieszkaniowego - z dniem upływu okresu wypowiedzenia;
- 4) podjęcia czynności egzekucyjnych z przedmiotu kredytowania - z dniem podjęcia pierwszej czynności egzekucyjnej;
- 5) spłaty kredytu - z dniem dokonania spłaty ostatniej raty;
- 6) zwiększenia miesięcznych dochodów lub obniżenia miesięcznej raty prowadzących do niespełnienia przesłanki udzielenia wsparcia określonej w art. 3 ust. 1 pkt 2;
- 7) zwiększenia miesięcznych dochodów bądź zmniejszenia liczby członków gospodarstwa domowego kredytobiorcy prowadzących do niespełnienia przesłanki udzielenia wsparcia określonej w art. 3 ust. 1 pkt 3.

<2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, 6 i 7, kredytobiorca jest uprawniony do złożenia nowego wniosku, o którym mowa w art. 6 ust. 1, jeżeli spełnia co najmniej jedną z przesłanek wskazanych w art. 3 ust. 1. Do czasu rozpatrzenia

wniosku wypłaty wsparcia przyznanego na dotychczasowej podstawie nie wstrzymuje się.

- 3. Bank Gospodarstwa Krajowego wstrzymuje wypłatę pożyczki na spłatę zadłużenia w przypadku powzięcia informacji, że została ona przyznana na podstawie nieprawdziwych informacji lub sfalszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę, której przyznano pożyczkę na spłatę zadłużenia.>**

[Art. 13.

- 1. W przypadku gdy wsparcie przyznano na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 1, kredytodawca przesyła informację o udzieleniu wsparcia do powiatowego urzędu pracy właściwego według miejsca zamieszkania kredytobiorcy.*
- 2. W informacji, o której mowa w ust. 1, kredytodawca podaje wysokość środków przekazanych z tytułu wypłaty wsparcia oraz terminy ich przekazania na wskazany przez kredytodawcę rachunek przeznaczony do przekazywania wsparcia.]*

<Art. 13.

- 1. W przypadku gdy wsparcie lub pożyczkę na spłatę zadłużenia przyznano na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 1, kredytodawca przesyła informację o udzieleniu wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia do powiatowego urzędu pracy właściwego według miejsca zamieszkania kredytobiorcy.**
- 2. W informacji, o której mowa w ust. 1, kredytodawca podaje wysokość środków przekazanych z tytułu wypłaty wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia oraz terminy ich przekazania na wskazany przez kredytodawcę rachunek przeznaczony do przekazywania wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia.>**

Art. 14.

1. Tworzy się Fundusz Wsparcia Kredytobiorców, zwany dalej "Funduszem".
2. Środki Funduszu pochodzą z:
 - [1) wpłat kredytodawców, dokonywanych zgodnie z art. 16 ust. 2;*
 - 2) zwrotów wsparcia, o których mowa w art. 19, art. 20 i art. 22;]*
 - <1) wpłat kredytodawców, dokonywanych zgodnie z art. 16a ust. 1;**
 - 2) zwrotów wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia, o których mowa w art. 19, art. 20 i art. 22;>**

- 3) dochodów z tytułu inwestowania środków Funduszu;
- 4) innych wpływów.

[3. Środki Funduszu przeznacza się na wypłaty wsparcia oraz pokrycie kosztów działania Funduszu.

4. Środki Funduszu, które nie są wykorzystywane na udzielanie wsparcia, mogą być inwestowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego z zachowaniem najwyższej staranności.]

<3. Środki Funduszu przeznacza się na wypłaty wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia oraz pokrycie kosztów działania Funduszu.

4. Środki Funduszu, które nie są wykorzystywane na udzielanie wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia, mogą być inwestowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego z zachowaniem najwyższej staranności.>

5. Środki Funduszu, o których mowa w ust. 4, mogą być inwestowane wyłącznie w:

- 1) papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa;
- 2) papiery wartościowe emitowane przez Narodowy Bank Polski;
- 3) papiery wartościowe emitowane przez rządy lub banki centralne państw należących do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD);
- 4) lokaty w bankach.

6. Bank Gospodarstwa Krajowego:

- 1) sporządza dla Funduszu odrębny bilans oraz rachunek zysków i strat;
- 2) przekazuje kwartalną informację o wykorzystaniu środków Funduszu ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych.

7. Bankowi Gospodarstwa Krajowego przysługuje wynagrodzenie prowizyjne z tytułu realizacji zadań wynikających z przepisów ustawy.

8. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 7, oraz terminy jego wypłaty, uwzględniając koszty Banku Gospodarstwa Krajowego ponoszone w związku z prowadzeniem Funduszu.

Art. 15.

[1. Tworzy się Radę Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, zwaną dalej "Radą Funduszu".]

<1. Tworzy się Radę Funduszu.>

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w skład Rady Funduszu powołuje:

- 1) przedstawiciela ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, będącego Przewodniczącym Rady Funduszu;
- 2) przedstawiciela Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego;
- 3) przedstawiciela Prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 4) przedstawiciela Rzecznika Finansowego;
- [5) przedstawiciela kredytodawców wskazanego wspólnie przez 5 kredytodawców wpłacających najwyższą składkę lub najwyższe ostatnie uzupełnienie.]*

<5) przedstawiciela kredytodawców wskazanego wspólnie przez 5 kredytodawców wpłacających najwyższą składkę.>

3. Rada Funduszu podejmuje uchwały zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej 3 członków Rady.
4. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos Przewodniczącego Rady Funduszu.
5. Obsługę Rady Funduszu prowadzi Bank Gospodarstwa Krajowego.

Art. 16.

1. Środki Funduszu w dniu jego uruchomienia wynoszą 600 000 000 zł.
2. Na Fundusz w dniu jego uruchomienia składają się wpłaty kredytodawców proporcjonalnie do wielkości posiadanego portfela kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych, których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 90 dni.
- [3. O wysokości wpłaty na Fundusz przypadającej na danego kredytodawcę informuje Rada Funduszu na podstawie informacji przekazanych przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego dotyczących wielkości posiadanych portfeli kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych, których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 90 dni, według stanu na koniec ostatniego kwartału przed dniem ustalenia składki.*
4. Na żądanie Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, kredytodawcy przekazują dane niezbędne do sporządzenia informacji, o której mowa w ust. 3.
5. Informacja dotycząca wielkości posiadanych przez banki portfeli kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych sporządzana jest na podstawie przekazywanych przez banki do Narodowego Banku Polskiego danych, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2013 r. poz. 908, z późn. zm.).
6. Rada Funduszu określa termin wpłaty składki.]

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

7. ⁽²⁾ (uchylony).

<Art. 16a.

- 1. Na Fundusz składają się kwartalne wpłaty dokonywane przez kredytodawców.**
- 2. Kwartalne wpłaty kredytodawców dokonywane są proporcjonalnie do wartości bilansowej brutto posiadanego portfela kredytów mieszkaniowych, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 90 dni.**
- 3. Kwartalne wpłaty kredytodawców nie mogą przekraczać równowartości iloczynu wartości bilansowej brutto posiadanego portfela kredytów mieszkaniowych, o której mowa w ust. 2, oraz stawki wynoszącej 1%.**
- 4. Kwartalną wysokość wpłat na Fundusz ustala Rada Funduszu, w drodze uchwały, na podstawie opinii Komitetu Stabilności Finansowej działającego w ramach wykonywania funkcji makroostrożnościowej, zwanego dalej „KSFM”, o wysokości wpłaty, o której mowa w ust. 1.**
- 5. O wysokości wpłaty na Fundusz przypadającej na danego kredytodawcę informuje Rada Funduszu, przekazując kredytodawcy informację sporządzoną na podstawie uchwały, o której mowa w ust. 4.**
- 6. W terminie 6 tygodni od zakończenia kwartału, za który należna jest wpłata, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego przekazuje Przewodniczącemu KSFM i Radzie Funduszu dane dotyczące wielkości portfeli kredytów mieszkaniowych, o których mowa w ust. 2, według stanu na koniec kwartału, za który należna jest wpłata.**
- 7. Do końca drugiego miesiąca następującego po kwartale, za który należna jest wpłata, Przewodniczący KSFM przekazuje Radzie Funduszu opinię, o której mowa w ust. 4.**
- 8. Rada Funduszu przekazuje kredytodawcom informację, o której mowa w ust. 5, do 15. dnia trzeciego miesiąca następującego po kwartale, za który należna jest wpłata.**
- 9. Wpłaty, o których mowa w ust. 1, wnoszone są do końca trzeciego miesiąca następującego po kwartale, za który należna jest wpłata.”;**

[Art. 17.

- 1. Uzupelnienia Funduszu dokonywane są przez kredytodawców w przypadku, gdy wielkość środków w Funduszu spadnie poniżej 100 000 000 zł.*
- 2. Uzupelnienia Funduszu dokonywane są do wysokości nie mniejszej niż 300 000 000 zł.*

3. *Kredytodawcy wnoszą do Funduszu uzupełnienie w wysokości proporcjonalnej do wielkości wsparcia udzielonego klientom danego kredytodawcy w okresie od dnia utworzenia Funduszu lub jego ostatniego uzupełnienia.*
4. *Rada Funduszu informuje kredytodawców o terminach wniesienia i wysokości uzupełnienia.*
5. *Przy obliczaniu uzupełnienia nie uwzględnia się wsparcia wypłaconego na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 1.*
6. *W szczególnie uzasadnionych okolicznościach, po zasięgnięciu opinii Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego oraz Prezesa Zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Rada Funduszu może podjąć decyzję o naliczeniu uzupełnienia zgodnie z zasadami określonymi w art. 16 ust. 2.*
7. *W szczególnie uzasadnionych okolicznościach, na wniosek kredytodawcy, Rada Funduszu może rozłożyć wpłatę uzupełnienia na raty.]*

<Art. 17a.

1. **W przypadku niewniesienia wpłaty w terminie, o którym mowa w art. 16a ust. 9, Rada Funduszu wzywa kredytodawcę do wniesienia wpłaty wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi począwszy od dnia wymagalności tej wpłaty. Rada Funduszu informuje ministra właściwego do spraw instytucji finansowych o niewniesieniu wpłaty w terminie.**
2. **Minister właściwy do spraw instytucji finansowych dochodzi roszczeń dotyczących wpłat wnoszonych na podstawie art. 16a ust. 1.**
3. **Należności z tytułu wpłat, o których mowa w art. 16a ust. 1, podlegają egzekucji w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1314, z późn. zm.).**
4. **Rada Funduszu, po wyrażeniu zgody przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, może zawiesić czasowo wnoszenie wpłat na Fundusz, w przypadku gdy środki Funduszu pozwalają na realizację wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia bez wnoszenia wpłat.**
5. **Rada Funduszu, po wyrażeniu zgody przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, postanawia o wznowieniu wnoszenia wpłat na Fundusz, jeżeli środki Funduszu zostaną wykorzystane w takim stopniu, że realizacja wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia bez wnoszenia kolejnych wpłat może być zagrożona.>**

[Art. 18.

1. *Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Komitetu Stabilności Finansowej, może zawiesić, w drodze rozporządzenia, uzupełnianie Funduszu, kierując się koniecznością zapewnienia stabilności sektora finansowego.*
2. *W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Rada Funduszu zawiesza udzielanie wsparcia z dniem wyczerpania środków Funduszu oraz informuje kredytodawców o zawieszeniu. Rada Funduszu ogłasza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim informację o zawieszeniu udzielania wsparcia.*
3. *W przypadku, o którym mowa w ust. 1, kredytodawca zaprzestaje rozpatrywania wniosków o udzielenie wsparcia złożonych po dniu ogłoszenia informacji o zawieszeniu udzielania wsparcia.*

Art. 19.

1. *Zwrot wsparcia rozpoczyna się w miesiącu następującym po miesiącu, w którym upłynęły 2 lata od wypłaty ostatniej raty wsparcia, i jest dokonywany przez 8 kolejnych lat w równych nieoprocentowanych miesięcznych ratach, płatnych do 15. dnia miesiąca na rachunek Funduszu.*
2. *Kredytodawca informuje kredytobiorcę co najmniej 30 dni przed terminem wpłaty pierwszej raty zwracanego wsparcia o wysokości miesięcznej raty, a także wskazuje numer rachunku bankowego Funduszu, na który dokonuje się wpłat.]*

<Art. 18.

1. **Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii KSFM, może zawiesić, w drodze rozporządzenia, wpłaty na Fundusz, kierując się koniecznością zapewnienia stabilności sektora finansowego.**
 2. **W przypadku wydania rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1, Rada Funduszu zawiesza udzielanie wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia z dniem wyczerpania środków Funduszu, informując o tym kredytodawców. Rada Funduszu ogłasza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim informację o zawieszeniu udzielania wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia. Wnioski o udzielenie wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia złożone po dniu ogłoszenia informacji, o której mowa w zdaniu drugim, nie podlegają rozpatrzeniu.**
 3. **W przypadku wydania rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1, kredytodawca przed zakończeniem rozpatrywania wniosku o udzielenie wsparcia lub pożyczki na spłatę**
-

zadłużenia występuje do Rady Funduszu o rezerwację środków na udzielenie wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia.

Art. 19.

1. Zwrot wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia rozpoczyna się w miesiącu następującym po miesiącu, w którym upłynęły 2 lata od wypłaty ostatniej raty wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia, i jest dokonywany w 144 równych, nieoprocentowanych miesięcznych ratach, płatnych do 15. dnia miesiąca na rachunek Funduszu.
2. Kredytodawca informuje kredytobiorcę co najmniej 30 dni przed terminem wpłaty pierwszej raty zwracanego wsparcia lub zwracanej pożyczki na spłatę zadłużenia o wysokości miesięcznej raty, a także wskazuje numer rachunku bankowego Funduszu, na który dokonuje się wpłat.
3. W przypadku gdy kredytobiorca, bez opóźnienia w spłacie, dokona spłaty 100 rat, pozostałą część rat zwrotu wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia umarza się.>

Art. 21.

1. W przypadku uchybienia terminowi, o którym mowa w art. 19 ust. 1 lub art. 20, Bank Gospodarstwa Krajowego wzywa pisemnie kredytobiorcę do dokonania płatności, wyznaczając termin jej dokonania nie dłuższy niż 30 dni.
- [2. W przypadku niedokonania płatności w terminie określonym w wezwaniu, kredytobiorca jest obowiązany do niezwłocznego zwrotu przyznanego wsparcia, wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi począwszy od dnia wymagalności pierwszej raty zwrotu wsparcia.]*
- <2. W przypadku niedokonania płatności w terminie określonym w wezwaniu kredytobiorca jest obowiązany do niezwłocznego zwrotu przyznanego wsparcia lub przyznanej pożyczki na spłatę zadłużenia wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi począwszy od dnia wymagalności pierwszej raty zwrotu wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia.>

Art. 22.

- [1. Osoba, która otrzymała wsparcie nienależne, dokonuje zwrotu środków równych kwocie przyznanego wsparcia wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia przekazania przez Bank Gospodarstwa Krajowego środków z tytułu wsparcia.]*

2. *Za wsparcie nienależne uważa się wsparcie wypłacone:*

- 1) *pomimo zaistnienia okoliczności stanowiących podstawę wstrzymania wypłaty wsparcia, o których mowa w art. 12;*
- 2) *na podstawie nieprawdziwych informacji lub sfalszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę, której wsparcie przyznano.]*

<1. Osoba, która otrzymała nienależne wsparcie lub nienależną pożyczkę na spłatę zadłużenia, dokonuje zwrotu środków równych kwocie przyznanego wsparcia lub przyznanej pożyczki na spłatę zadłużenia wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi począwszy od dnia przekazania przez Bank Gospodarstwa Krajowego środków z tytułu wsparcia lub pożyczki na spłatę zadłużenia.

2. *Za nienależne wsparcie uważa się wsparcie wypłacone:*

- 1) *pomimo zaistnienia okoliczności stanowiących podstawę wstrzymania wypłaty wsparcia, o których mowa w art. 12 ust. 1;*
- 2) *na podstawie nieprawdziwych informacji lub sfalszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę, której wsparcie przyznano.>*

<2a. Za nienależną pożyczkę na spłatę zadłużenia uważa się pożyczkę na spłatę zadłużenia wypłaconą na podstawie nieprawdziwych informacji lub sfalszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę, której pożyczkę na spłatę zadłużenia przyznano.>

[3. Zwrot nienależnego wsparcia następuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie 30 dni od dnia doręczenia kredytobiorcy pisemnej informacji przez Bank Gospodarstwa Krajowego o uzyskaniu nienależnego wsparcia.]

<3. Zwrot nienależnego wsparcia lub nienależnej pożyczki na spłatę zadłużenia następuje na rachunek Funduszu w terminie 30 dni od dnia doręczenia kredytobiorcy przez Bank Gospodarstwa Krajowego pisemnej informacji o uzyskaniu nienależnego wsparcia.>

Art. 23.

[1. Rada Funduszu, na wniosek kredytobiorcy, może odroczyć termin płatności lub rozłożyć na raty należności, o których mowa w art. 19, art. 20 i art. 22.

2. Rada Funduszu, na uzasadniony wniosek kredytobiorcy, może umorzyć w całości lub części należności, o których mowa w art. 19, art. 20 i art. 22, w przypadku gdy przesłanką udzielenia wsparcia były okoliczności wskazane w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub pkt 3.]

<1. Rada Funduszu, na wniosek kredytobiorcy, może odroczyć termin płatności lub rozłożyć na raty należności, o których mowa w art. 19 ust. 1, art. 20 i art. 22 ust. 1.

2. Rada Funduszu, na uzasadniony wniosek kredytobiorcy lub kredytodawcy, może umorzyć w całości albo części należności, o których mowa w art. 19 ust. 1, art. 20 i art. 22 ust. 1.>

3. Wnioski, o których mowa w ust. 1 i 2, składane są za pośrednictwem kredytodawcy do Rady Funduszu.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 i 2, powinien zawierać w szczególności:

- 1) imię i nazwisko, adres miejsca zamieszkania, numer PESEL, o ile został nadany, oraz numer dowodu osobistego lub rodzaj i numer innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 2) składane, pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, oświadczenie o:
 - a) dochodach uzyskiwanych przez gospodarstwo domowe,
 - b) sytuacji finansowej kredytobiorcy.

[5. Umarzając, odraczając termin płatności lub rozkładając na raty należności, o których mowa w art. 19, art. 20 i art. 22, Rada Funduszu bierze pod uwagę:

- 1) informacje zawarte w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 4 pkt 2;
- 2) możliwe przyszłe zapotrzebowanie na wsparcie ze środków Funduszu oraz możliwości uzupełnienia środków Funduszu.]

<5. Umarzając, odraczając termin płatności lub rozkładając na raty należności, o których mowa w art. 19 ust. 1, art. 20 i art. 22 ust. 1, Rada Funduszu bierze pod uwagę:

- 1) **informacje zawarte w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 4 pkt 2;**
- 2) **możliwe przyszłe zapotrzebowanie na wsparcie i pożyczkę na spłatę zadłużenia ze środków Funduszu.>**

<Art. 23a.

1. Kredytodawcy przekazują Radzie Funduszu półroczną informację dotyczącą:

- 1) **liczby wniosków, o których mowa w art. 6 ust. 1,**
- 2) **przesłanek, na jakich oparte zostały wnioski, o których mowa w art. 6 ust. 1,**

- 3) **liczby odrzuconych wniosków, o których mowa w art. 6 ust. 1, wraz ze wskazaniem przesłanek ich odrzucenia**
– w terminie 30 dni od dnia zakończenia półrocza.
2. **Rada Funduszu przekazuje ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych półroczną informację o funkcjonowaniu Funduszu, sporządzoną w szczególności na podstawie danych, o których mowa w ust. 1.**
3. **Informacja, o której mowa w ust. 2, jest przekazywana w terminie 30 dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w ust. 1.**
4. **Minister właściwy do spraw instytucji finansowych przedstawia sejmowej komisji właściwej do spraw instytucji finansowych roczną informację dotyczącą funkcjonowania Funduszu oraz działań Rady Funduszu, będących realizacją ustawy, w terminie do końca pierwszego kwartału roku następnego.>**

USTAWA z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.)

Art. 21.

1. Wolne od podatku dochodowego są:

- 1) (uchylony);
- 2) renty przyznane na podstawie odrębnych przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin;
- 3) otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw, oraz otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z postanowień układów zbiorowych pracy, innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów lub statutów, o których mowa w art. 9 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, 1000 i 1076), z wyjątkiem:
 - a) określonych w prawie pracy odpraw i odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę,
 - b) odpraw pieniężnych wypłacanych na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników,

- c) odpraw i odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia funkcjonariuszom pozostającym w stosunku służbowym,
 - d) odszkodowań przyznanych na podstawie przepisów o zakazie konkurencji,
 - e) odszkodowań za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą,
 - f) odszkodowań za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzeniem działów specjalnych produkcji rolnej, z których dochody są opodatkowane według skali, o której mowa w art. 27 ust. 1, lub na zasadach, o których mowa w art. 30c,
 - g) odszkodowań wynikających z zawartych umów lub ugód innych niż ugody sądowe;
- 3a) odszkodowania lub zadośćuczynienia otrzymane na podstawie przepisów o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego;
- 3b) inne odszkodowania lub zadośćuczynienia otrzymane na podstawie wyroku lub ugody sądowej do wysokości określonej w tym wyroku lub tej ugodzie, z wyjątkiem odszkodowań lub zadośćuczynień:
- a) otrzymanych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą,
 - b) dotyczących korzyści, które podatnik mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono;
- 3c) odszkodowania w postaci renty otrzymane na podstawie przepisów prawa cywilnego w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, przez poszkodowanego, który utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej, albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość;
- 3d) odszkodowania otrzymane na podstawie przepisów prawa geologicznego i górniczego;
- 3e) sumy pieniężne, o których mowa w art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2018 r. poz. 75);
- 4) kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych, z wyjątkiem:

- a) odszkodowań za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą lub prowadzeniem działów specjalnych produkcji rolnej, z których dochody są opodatkowane zgodnie z art. 27 ust. 1 lub art. 30c,
 - b) dochodu, o którym mowa w art. 24 ust. 15 i 15a;
- 5) (uchylony);
- 5a) kwoty zwracane przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych w związku z wygaśnięciem zezwolenia na utworzenie funduszu inwestycyjnego - w wysokości wpłat wniesionych do funduszu;
- 6) (uchylony);
- 6a) wygrane w:
- a) grach liczbowych, loteriach pieniężnych, grze telebingo, zakładach wzajemnych, loteriach promocyjnych, loteriach audioteksowych i loteriach fantowych, jeżeli jednorazowa wartość tych wygranych nie przekracza 2280 zł,
 - b) grach na automatach, grach w karty, grach w kości, grach cylindrycznych, grach bingo pieniężne i grach bingo fantowe
- urządzanych i prowadzonych przez uprawniony podmiot na podstawie przepisów o grach hazardowych obowiązujących w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
- 6b) (uchylony);
- 7) odprawy pośmiertne i zasiłki pogrzebowe;
- 8) świadczenia rodzinne otrzymane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, dodatki rodzinne i pielęgnacyjne, zasiłki dla opiekunów otrzymane na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, świadczenia pieniężne otrzymane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasiłki porodowe otrzymane na podstawie odrębnych przepisów oraz świadczenie wychowawcze otrzymane na podstawie przepisów o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 8a) zasiłek macierzyński otrzymany na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników;
- 8b) jednorazowe świadczenie otrzymane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. poz. 1860 oraz z 2018 r. poz. 1076);

- 9) jednorazowe zasiłki z tytułu urodzenia dziecka, wypłacane z funduszków związków zawodowych;
 - 9a) zapomogi, inne niż wymienione w pkt 26, wypłacane z funduszy zakładowej lub międzyzakładowej organizacji związkowej pracownikom należącym do tej organizacji, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 1000 zł;
 - 10) wartość ubioru służbowego (umundurowania), jeżeli jego używanie należy do obowiązków pracownika, lub ekwiwalentu pieniężnego za ten ubiór;
 - 10a) wartość otrzymanego ubioru reprezentacyjnego i sportowego członka polskiej reprezentacji olimpijskiej i paraolimpijskiej oraz członka polskiej reprezentacji na igrzyska głuchych i światowe igrzyska Olimpiad Specjalnych;
 - 11) świadczenia rzeczowe i ekwiwalenty za te świadczenia, przysługujące na podstawie przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, jeżeli zasady ich przyznawania wynikają z odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw;
 - 11a) świadczenia rzeczowe i ekwiwalenty za te świadczenia, wynikające z zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym ze względu na szczególne warunki i charakter pełnionej służby, przysługujące osobom pozostającym w stosunku służbowym, przyznane na podstawie odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw;
 - 11b) wartość otrzymanych przez pracownika od pracodawcy bonów, talonów, kuponów lub innych dowodów uprawniających do uzyskania na ich podstawie posiłków, artykułów spożywczych lub napojów bezalkoholowych, w przypadku gdy pracodawca, mimo ciężącego na nim obowiązku wynikającego z przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, nie ma możliwości wydania pracownikom posiłków, artykułów spożywczych lub napojów bezalkoholowych;
 - 12) (uchylony);
 - 12a) (uchylony);
 - 13) ekwiwalenty pieniężne za używane przez pracowników przy wykonywaniu pracy narzędzia, materiały lub sprzęt, stanowiące ich własność;
 - 14) kwoty otrzymywane przez pracowników z tytułu zwrotu kosztów przeniesienia służbowego oraz zasiłków na zagospodarowanie i osiedlenie w związku z przeniesieniem służbowym, do wysokości 200% wynagrodzenia należnego za miesiąc, w którym nastąpiło przeniesienie;
-

- 14a) wartość świadczenia otrzymanego przez pracownika z tytułu organizowanego przez pracodawcę dowozu pracowników autobusem w rozumieniu art. 2 pkt 41 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1260, z późn. zm.);
- 15) świadczenia osób otrzymywane z tytułu odbywania lub pełnienia:
- a) niezawodowej służby wojskowej lub jej form równorzędnych, z wyjątkiem okresowej służby wojskowej oraz służby przygotowawczej,
 - b) służby zastępczej
- przyznane na podstawie odrębnych przepisów;
- 16) diety i inne należności za czas:
- a) podróży służbowej pracownika,
 - b) podróży osoby niebędącej pracownikiem
- do wysokości określonej w odrębnych ustawach lub w przepisach wydanych przez ministra właściwego do spraw pracy w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju, z zastrzeżeniem ust. 13;
- 17) diety oraz kwoty stanowiące zwrot kosztów, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich - do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 3000 zł;
- 17a) kwoty stanowiące zwrot kosztów przysługujący członkom Rady Mediów Narodowych;
- 18) dodatek za rozłąkę przysługujący na podstawie odrębnych ustaw, przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw lub układów zbiorowych pracy, do wysokości diet za czas podróży służbowej na obszarze kraju, określonych w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju;
- 19) wartość świadczeń ponoszonych przez pracodawcę z tytułu zakwaterowania pracowników, z zastrzeżeniem ust. 14 - do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 500 zł;
- 20) część przychodów osób, o których mowa w art. 3 ust. 1, przebywających czasowo za granicą i uzyskujących przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy
-

nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy, za każdy dzień pobytu za granicą, w którym podatnik pozostawał w stosunku służbowym, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczym stosunku pracy, w kwocie odpowiadającej 30% diety, określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, z zastrzeżeniem ust. 15;

20a) (uchylony);

21) (uchylony);

22) (uchylony);

23) (uchylony);

23a) część dochodów osób, o których mowa w art. 3 ust. 1, przebywających czasowo za granicą i uzyskujących dochody z tytułu:

a) stypendiów - w wysokości stanowiącej równowartość diety z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju, określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, za każdy dzień, w którym było otrzymywane stypendium,

b) ryczałtów na koszty utrzymania i zakwaterowania wypłacanych z budżetu państwa w związku ze skierowaniem do pracy dydaktycznej w szkołach i ośrodkach akademickich za granicą, przyznanych na podstawie odrębnych przepisów;

23b) zwrot kosztów poniesionych przez pracownika z tytułu używania pojazdów stanowiących własność pracownika, dla potrzeb zakładu pracy, w jazdach lokalnych, jeżeli obowiązek ponoszenia tych kosztów przez zakład pracy albo możliwość przyznania prawa do zwrotu tych kosztów wynika wprost z przepisów innych ustaw - do wysokości miesięcznego ryczałtu pieniężnego albo do wysokości nieprzekraczającej kwoty ustalonej przy zastosowaniu stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu, określonych w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra, jeżeli przebieg pojazdu, z wyłączeniem wypłat ryczałtu pieniężnego, jest udokumentowany w ewidencji przebiegu pojazdu prowadzonej przez pracownika; przepis art. 23 ust. 7 stosuje się odpowiednio;

- 23c) dochody marynarzy, którzy są obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, uzyskane z tytułu pracy na statkach morskich o polskiej przynależności używanych do przewozu ładunku lub pasażerów w żegludze międzynarodowej, w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym, wykonywanej łącznie przez okres przekraczający 183 dni w roku podatkowym, z wyjątkiem marynarzy zatrudnionych na:
- a) holownikach, na których mniej niż 50% czasu pracy faktycznie wykonywanej przez holownik w ciągu roku stanowił przewóz ładunku lub pasażerów drogą morską,
 - b) pogłębiarkach, na których mniej niż 50% czasu pracy faktycznie wykonywanej przez pogłębiarkę w ciągu roku stanowił przewóz wydobytego materiału drogą morską;
- 24) świadczenia, dodatki i inne kwoty oraz wartość nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych z tytułu szkolenia, o których mowa w art. 31, art. 44 ust. 1, art. 80 ust. 1 i 1a, art. 81, art. 83 ust. 1 i 4, art. 84 pkt 2 i 3, art. 140 ust. 1 pkt 1 i art. 156 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 i 1076), oraz środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, o których mowa w art. 83 ust. 2 i art. 84 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w części przysługującej na umieszczone w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka dzieci i osoby, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej;
- 25) ryczałt energetyczny dla kombatantów;
- 25a) dodatek kompensacyjny przyznany na podstawie ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2018 r. poz. 276);
 - 25b) ⁽⁷⁶⁾ ryczałt energetyczny, świadczenie pieniężne i pomoc pieniężna wypłacane osobom uprawnionym na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych (Dz. U. poz. 1824, z 2010 r. poz. 1465 oraz z 2011 r. poz. 696);

- 25c) świadczenie pieniężne lub pomoc pieniężna przyznane na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 690);
- 25d) ⁽⁷⁷⁾ świadczenia pieniężne przyznawane na podstawie art. 9 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski (Dz. U. poz. 2529);
- 26) zapomogi otrzymane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci:
- a) z funduszu socjalnego, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, z funduszy związków zawodowych lub zgodnie z odrębnymi przepisami wydanymi przez właściwego ministra - niezależnie od ich wysokości,
 - b) z innych źródeł - do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 6000 zł;
- 26a) świadczenia otrzymane z tytułu jednorazowej pomocy materialnej finansowanej ze środków budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym;
- 26b) kwoty stanowiące zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem lub osobą zależną, otrzymane na podstawie przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych do tych ustaw, finansowane z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, Funduszu Pracy lub z budżetu Unii Europejskiej;
- 27) otrzymywane zgodnie z odrębnymi przepisami świadczenia na:
- a) rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z zakładowych funduszy rehabilitacji osób niepełnosprawnych lub zakładowych funduszy aktywności,
 - b) doraźną lub okresową pomoc pieniężną dla kombatantów oraz pozostałych po nich członków rodzin ze środków, o których mowa w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;
- 28) ⁽⁷⁸⁾ przychody uzyskane z odpłatnego zbycia nieruchomości, ich części lub udziału w nieruchomościach, wchodzących w skład gospodarstwa rolnego; zwolnienie nie dotyczy przychodu uzyskanego z odpłatnego zbycia gruntów, które w związku z tym odpłatnym zbyciem utraciły charakter rolny;

29) przychody uzyskane z tytułu odszkodowania wypłacanego stosownie do przepisów o gospodarce nieruchomościami lub z tytułu odpłatnego zbycia nieruchomości na cele uzasadniające jej wywłaszczenie oraz z tytułu sprzedaży nieruchomości w związku z realizacją przez nabywcę prawa pierwokupu, stosownie do przepisów o gospodarce nieruchomościami; nie dotyczy to przypadków, gdy właściciel nieruchomości, o której mowa w zdaniu pierwszym, nabył jej własność w okresie 2 lat przed wszczęciem postępowania wywłaszczeniowego bądź odpłatnym zbyciem nieruchomości za cenę niższą o co najmniej 50% od wysokości uzyskanego odszkodowania lub ceny zbycia nieruchomości na cele uzasadniające jej wywłaszczenie lub w związku z realizacją prawa pierwokupu;

29a) przychody uzyskane z tytułu:

a) odszkodowania wypłacanego stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz. U. z 2018 r. poz. 1345), w tym z tytułu wywłaszczenia nieruchomości; nie dotyczy to przypadków, gdy właściciel nieruchomości, o której mowa w zdaniu pierwszym, nabył jej własność w okresie 2 lat przed wszczęciem postępowania wywłaszczeniowego za cenę niższą o co najmniej 50% od wysokości uzyskanego odszkodowania,

b) odpłatnego zbycia nieruchomości lub jej części na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu,

c) odstąpienia od obowiązku wniesienia dopłaty, o którym mowa w art. 13h ust. 4 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu;

29b) ⁽⁷⁹⁾ odszkodowania za szkody w środku trwałym, z wyłączeniem samochodu osobowego, w części wydatkowanej w roku podatkowym lub w roku bezpośrednio po nim następującym na remont tego środka trwałego albo na zakup lub na wytworzenie we własnym zakresie środka trwałego zaliczonego zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych (KŚT) wydaną na podstawie odrębnych przepisów, zwaną dalej

"Klasyfikacją", do tego samego rodzaju co środek trwały, z którym związana była ta szkoda, przy czym przepis art. 23 ust. 1 pkt 45 stosuje się odpowiednio;

30) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży prawa wieczystego użytkowania oraz nieruchomości nabytych stosownie do przepisów o gospodarce nieruchomościami w zamian za mienie pozostawione za granicą;

30a) przychody uzyskane z tytułu:

a) realizacji prawa do rekompensaty na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2097), przez osoby uprawnione na podstawie tej ustawy,

b) sprzedaży nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego, nabytych w związku z realizacją prawa do rekompensaty, o której mowa w lit. a, do wysokości odpowiadającej procentowemu udziałowi wartości tej rekompensaty w cenie nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego z dnia nabycia nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego;

31) (uchylony);

32) (uchylony);

32a) (uchylony);

32b) przychody z zamiany rzeczy lub praw, jeżeli z tytułu jednej umowy nie przekraczają kwoty 6000 zł;

33) (uchylony);

34) (uchylony);

35) (uchylony);

36) dochody z tytułu prowadzenia szkół w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w części wydatkowanej na cele szkoły w roku podatkowym lub w roku po nim następującym;

37) dochody z tytułu urządzania przez uprawniony podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej loterii fantowych i gry bingo fantowe na podstawie zezwolenia wydanego na mocy odrębnych przepisów, o ile zostały przeznaczone na realizację określonych w zezwoleniu i regulaminie gry celów społecznie użytecznych;

38) świadczenia otrzymywane przez emerytów lub rencistów w związku z łączącym ich uprzednio z zakładem pracy stosunkiem służbowym, stosunkiem pracy lub

- spółdzielczym stosunkiem pracy, w tym od związków zawodowych, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 3000 zł;
- 39) ⁽⁸⁰⁾ stypendia i zapomogi, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, oraz stypendia otrzymywane w ramach programów lub przedsięwzięć, o których mowa w art. 376 ust. 1 tej ustawy; w przypadku stypendiów przyznawanych przez osobę fizyczną lub osobę prawną niebędącą państwową ani samorządową osobą prawną zwolnienie ma zastosowanie, o ile zasady ich przyznawania zostały zatwierdzone przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki;
- 39a) ⁽⁸¹⁾ stypendia i inne środki finansowe, o których mowa w art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (Dz. U. poz. 1530);
- 39b) ⁽⁸²⁾ stypendia przyznawane przez instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk oraz instytuty badawcze, z ich funduszy stypendialnych;
- 39c) ⁽⁸³⁾ stypendia, o których mowa w art. 70b ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2018 r. poz. 1475 i 1669);
- 39d) ⁽⁸⁴⁾ stypendia i inne świadczenia otrzymywane w ramach programu wymiany stypendialnej Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta;
- 40) ⁽⁸⁵⁾ świadczenia pomocy materialnej dla uczniów i osób uczestniczących w innych formach kształcenia, pochodzące z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków własnych szkół przyznane na podstawie przepisów o systemie oświaty oraz inne stypendia za wyniki w nauce, których zasady przyznawania zostały zatwierdzone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 40a) nagrody wypłacane przez Polski Komitet Olimpijski i Polski Komitet Paraolimpijski za uzyskanie wyników na igrzyskach olimpijskich i paraolimpijskich oraz nagrody wypłacane przez Polski Związek Sportu Nieśłyszących za uzyskanie wyników na igrzyskach głuchych;
- 40b) stypendia dla uczniów i studentów, których wysokość i zasady udzielania zostały określone w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, oraz stypendia dla uczniów i studentów przyznane przez organizacje, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, na podstawie regulaminów zatwierdzonych przez organy statutowe udostępnianych do publicznej wiadomości za

- pomocą Internetu, środków masowego przekazu lub wykładanych (wywieszanych) dla zainteresowanych w pomieszczeniach ogólnie dostępnych - do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 3800 zł;
- 40c) zwrot kosztów przejazdu, o których mowa w art. 39 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe;
- 40d) (uchylony);
- 40e) świadczenie pieniężne ze środków budżetu państwa, przysługujące na podstawie art. 36 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2018 r. poz. 1263);
- 41) (uchylony);
- 42) (uchylony);
- 43) dochody uzyskane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych, w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym, osobom przebywającym na wypoczynku oraz dochody uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób, jeżeli liczba wynajmowanych pokoi nie przekracza 5;
- 44) przychody członków Ochotniczych Straży Pożarnych, uzyskane z tytułu uczestnictwa w szkoleniach, akcjach ratowniczych i akcjach związanych z likwidowaniem klęsk żywiołowych;
- 45) ⁽¹⁾ świadczenie pieniężne i pomoc pieniężna przyznane na podstawie ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o osobach deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1001 , z 2018 r. poz. 1552 oraz z 2019 r. poz. 730);
- 46) dochody otrzymane przez podatnika, jeżeli:
- a) pochodzą od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych ze środków bezzwrotnej pomocy, w tym ze środków programów ramowych badań, rozwoju technicznego i prezentacji Unii Europejskiej i z programów NATO, przyznanych na podstawie jednostronnej deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra, agencje rządowe lub agencje wykonawcze, w tym również w przypadkach gdy przekazanie tych środków jest dokonywane za pośrednictwem podmiotu upoważnionego do rozdzielania środków bezzwrotnej pomocy oraz
- b) podatnik bezpośrednio realizuje cel programu finansowanego z bezzwrotnej pomocy; zwolnienie nie ma zastosowania do dochodów osób fizycznych, którym

podatnik bezpośrednio realizujący cel programu zleca - bez względu na rodzaj umowy - wykonanie określonych czynności w związku z realizowanym przez niego programem;

46a) dochody uzyskane z instytucji Unii Europejskiej i Europejskiego Banku Inwestycyjnego, do których mają zastosowanie przepisy rozporządzenia nr 260/68 z dnia 29 lutego 1968 r. ustanawiającego warunki i procedurę stosowania podatku na rzecz Wspólnot Europejskich (Dz. Urz. WE L 056 z 04.03.1968, z późn. zm.);

46b) przychody posłów wybranych w Rzeczypospolitej Polskiej do Parlamentu Europejskiego otrzymane na podstawie regulacji wewnętrznych Parlamentu Europejskiego na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem przez nich mandatu posła;

47) (uchylony);

47a) dotacje z budżetu państwa otrzymane na dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach Specjalnego Przedakcesyjnego Programu na Rzecz Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (SAPARD);

47b) (uchylony);

47c) (uchylony);

47d) dotacje, subwencje, dopłaty i inne nieodpłatne świadczenia lub świadczenia częściowo odpłatne, otrzymane na cele związane z działalnością rolniczą z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, od agencji rządowych, agencji wykonawczych lub ze środków pochodzących od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych;

47e) kwoty umorzonych wierzytelności, o których mowa w art. 24 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2017 r. poz. 2137);

47f) ⁽⁸⁷⁾ kwoty dopłat rocznych i wpłat powitalnych do pracowniczych planów kapitałowych przyznawane na zasadach określonych w ustawie o pracowniczych planach kapitałowych;

47g) ⁽⁸⁸⁾ kwoty otrzymane tytułem zwrotu na zasadach określonych w art. 85 ust. 4 i art. 86 ust. 2 ustawy o pracowniczych planach kapitałowych;

48) (uchylony);

49) świadczenia otrzymane przez:

- a) osoby wymienione w art. 23 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 133, 138 i 756) z tytułu odpłaty mieszkaniowej,
 - b) żołnierzy zawodowych z tytułu świadczenia mieszkaniowego, o którym mowa w art. 21 ust. 2 pkt 3 ustawy wymienionej w lit. a;
 - 49a) ekwiwalent pieniężny w zamian za rezygnację z lokalu wypłacany na podstawie przepisów o Służbie Ochrony Państwa;
 - 50) przychody otrzymane w związku ze zwrotem udziałów lub wkładów w spółdzielni, do wysokości wniesionych udziałów lub wkładów do spółdzielni;
 - 50a) wartość majątku otrzymanego w związku z likwidacją osoby prawnej lub spółki, w części stanowiącej koszt nabycia lub objęcia udziałów (akcji) w tej spółce lub udziałów w zyskach osoby prawnej;
 - 50b) przychody z tytułu przeniesienia własności składników majątku będących przedmiotem wkładu niepieniężnego (aportu) wnoszonych do spółki niebędącej osobą prawną, w tym wnoszonych do takiej spółki składników majątku otrzymanych przez podatnika w następstwie likwidacji spółki niebędącej osobą prawną bądź wystąpienia z takiej spółki;
 - 51) przychody otrzymane z tytułu zwrotu wspólnikom dopłat wniesionych do spółki zgodnie z odrębnymi przepisami - w wysokości określonej w złotych na dzień ich faktycznego wniesienia;
 - 52) odsetki i kwoty rekompensat otrzymanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o zasadach realizacji przedpłat na samochody osobowe (Dz. U. poz. 776);
 - 53) wartość rekompensaty pieniężnej otrzymanej na podstawie przepisów o zrekompensowaniu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utraty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent;
 - 54) (uchylony);
 - 55) (uchylony);
 - 56) (uchylony);
 - 57) (uchylony);
 - 58) wypłaty:
 - a) transferowe środków zgromadzonych w ramach pracowniczego programu emerytalnego do innego pracowniczego programu emerytalnego lub na
-

indywidualne konto emerytalne w rozumieniu przepisów o indywidualnych kontach emerytalnych,

- b) środków zgromadzonych w pracowniczym programie emerytalnym dokonane na rzecz uczestnika lub osób uprawnionych do tych środków po śmierci uczestnika,
- c) środków zgromadzonych w grupowej formie ubezpieczenia na życie związanej z funduszem inwestycyjnym lub w innej formie grupowego gromadzenia środków na cele emerytalne dla pracowników - do pracowniczego programu emerytalnego, zgodnie z przepisami o pracowniczych programach emerytalnych

- z zastrzeżeniem ust. 33;

58a) dochody z tytułu oszczędzania na indywidualnym koncie emerytalnym, w rozumieniu przepisów o indywidualnych kontach emerytalnych, uzyskane w związku z:

- a) gromadzeniem i wypłatą środków przez oszczędzającego,
- b) wypłatą środków dokonaną na rzecz osób uprawnionych do tych środków po śmierci oszczędzającego,
- c) wypłatą transferową

- z tym że zwolnienie nie ma zastosowania w przypadku, gdy oszczędzający gromadził oszczędności na więcej niż jednym indywidualnym koncie emerytalnym, chyba że przepisy te przewidują taką możliwość;

58b) wypłaty transferowe środków zgromadzonych przez oszczędzającego na indywidualnym koncie zabezpieczenia emerytalnego:

- a) pomiędzy instytucjami finansowymi prowadzącymi indywidualne konta zabezpieczenia emerytalnego,
- b) na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego osoby uprawnionej, po śmierci oszczędzającego,
- c) w postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego oszczędzającego;

58c) ⁽⁸⁹⁾ dochody z tytułu uczestnictwa w pracowniczym planie kapitałowym, w rozumieniu ustawy o pracowniczych planach kapitałowych, w związku z:

- a) gromadzeniem środków na rachunku w pracowniczym planie kapitałowym przez uczestnika pracowniczego planu kapitałowego,

- b) wypłatą środków zgromadzonych w pracowniczym planie kapitałowym, w przypadkach określonych w art. 97 ust. 1 ustawy o pracowniczych planach kapitałowych, z zastrzeżeniem art. 30a ust. 1 pkt 11a i 11b,
- c) wypłatą transferową środków zgromadzonych w pracowniczym planie kapitałowym;
- 58d) ⁽⁹⁰⁾ wypłaty z rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej lub rachunku lokaty terminowej, o których mowa w art. 80 ust. 2 i art. 102 ust. 3 ustawy o pracowniczych planach kapitałowych, z zastrzeżeniem art. 30a ust. 11e i 11f;
- 59) wypłaty środków z otwartego funduszu emerytalnego na rzecz byłego współmałżonka członka tego funduszu, przekazane na rachunek tego współmałżonka w otwartym funduszu emerytalnym;
- 59a) zapomoga pieniężna, o której mowa w ustawie z dnia 20 maja 2005 r. o zapomodze pieniężnej dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny w 2007 r. (Dz. U. poz. 852, z 2006 r. poz. 708 i 711 oraz z 2007 r. poz. 219);
- 59b) kwoty składek zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.), członka otwartego funduszu emerytalnego przekazane na rzecz byłego współmałżonka na subkonto, o którym mowa w art. 40e tej ustawy;
- 60) (uchylony);
- 61) ⁽⁹¹⁾ kwoty umorzonych kredytów studenckich udzielonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 62) (uchylony);
- 63) ⁽⁹²⁾ pomoc pieniężna, świadczenie pieniężne, dodatek kompensacyjny oraz ryczałt energetyczny przyznane na podstawie ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1373);
- 63a) dochody podatników, z zastrzeżeniem ust. 5a-5cd, uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1010 oraz z 2018 r. poz. 650 i 1162), przy czym wielkość pomocy publicznej udzielanej w formie niniejszego

zwolnienia nie może przekroczyć wielkości pomocy publicznej dla przedsiębiorcy, dopuszczalnej dla obszarów kwalifikujących się do uzyskania pomocy w największej wysokości, zgodnie z odrębnymi przepisami;

- 63b) dochody podatników, z zastrzeżeniem ust. 5a-5cd, uzyskane z działalności gospodarczej określonej w decyzji o wsparciu, o której mowa w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. poz. 1162), przy czym wielkość pomocy publicznej udzielanej w formie tego zwolnienia nie może przekroczyć wielkości pomocy publicznej dla przedsiębiorcy, dopuszczalnej dla obszarów kwalifikujących się do uzyskania pomocy w największej wysokości, zgodnie z odrębnymi przepisami;
- 64) dodatki do rent rodzinnych dla sierot zupełnych, wypłacone na podstawie odrębnych przepisów;
- 65) zasiłki chorobowe wypłacone na podstawie odrębnych przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin, w części odpowiadającej udziałowi dochodu z tytułu działalności rolniczej, z wyjątkiem polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej, w dochodzie podzielnym spółdzielni;
- 66) (uchylony);
- 67) wartość otrzymanych przez pracownika w związku z finansowaniem działalności socjalnej, o której mowa w przepisach o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, rzeczowych świadczeń oraz otrzymanych przez niego w tym zakresie świadczeń pieniężnych, sfinansowanych w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych, łącznie do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 1000 zł; rzeczowymi świadczeniami nie są bony, talony i inne znaki, uprawniające do ich wymiany na towary lub usługi;
- 67a) świadczenia otrzymane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, związane z pobytem dzieci osób uprawnionych do tych świadczeń w żłobkach, klubach dziecięcych lub przedszkolach;
- 67b) świadczenia, które nie są finansowane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, otrzymane od pracodawcy z tytułu objęcia dziecka pracownika opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna lub uczęszczania dziecka pracownika do

żłobka, klubu dziecięcego lub przedszkola, do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 1000 zł, na każde dziecko, o którym mowa w art. 27f ust. 1;

68) wartość wygranych w konkursach i grach organizowanych i emitowanych (ogłaszanych) przez środki masowego przekazu (prasa, radio i telewizja) oraz konkursach z dziedziny nauki, kultury, sztuki, dziennikarstwa i sportu, a także nagród związanych ze sprzedażą premiovą towarów lub usług - jeżeli jednorazowa wartość tych wygranych lub nagród nie przekracza kwoty 2000 zł; zwolnienie od podatku nagród związanych ze sprzedażą premiovą towarów lub usług nie dotyczy nagród otrzymanych przez podatnika w związku z prowadzoną przez niego pozarolniczą działalnością gospodarczą, stanowiących przychód z tej działalności;

68a) wartość nieodpłatnych świadczeń, o których mowa w art. 20 ust. 1, otrzymanych od świadczeniodawcy w związku z jego promocją lub reklamą - jeżeli jednorazowa wartość tych świadczeń nie przekracza kwoty 200 zł; zwolnienie nie ma zastosowania, jeżeli świadczenie jest dokonywane na rzecz pracownika świadczeniodawcy lub osoby pozostającej ze świadczeniodawcą w stosunku cywilnoprawnym;

69) (uchylony);

70) (uchylony);

71) dochody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy lub hodowli, niestanowiących działów specjalnych produkcji rolnej, przerobionych sposobem przemysłowym, jeżeli przerób polega na kiszniu produktów roślinnych lub przetwórstwie mleka albo na uboju zwierząt rzeźnych i obróbce poubojowej tych zwierząt, w tym również na rozbiorze, podziale i klasyfikacji mięsa;

71a) ⁽⁹³⁾ przychody, o których mowa w art. 20 ust. 1c, do kwoty 40 000 zł rocznie;

72) dochody ze sprzedaży surowców roślin zielarskich i ziół dziko rosnących leśnych, jagód, owoców leśnych i grzybów leśnych (PKWiU ex 02.30.40.0) - ze zbioru dokonywanego osobiście albo z udziałem członków najbliższej rodziny;

73) kwoty jednorazowej pomocy finansowej wypłaconej ofiarom prześladowań hitlerowskich przez Fundację Polsko-Niemieckie Pojednanie;

74) otrzymywane z zagranicy:

a) renty inwalidzkie z tytułu inwalidztwa wojennego,

b) kwoty zaopatrzenia przyznane ofiarom wojny oraz członkom ich rodzin,

c) renty wypadkowe osób, których inwalidztwo powstało w związku z przymusowym pobytem na robotach w III Rzeszy Niemieckiej w latach 1939-1945,

- pod warunkiem przedstawienia płatnikowi dokumentu instytucji zagranicznej stwierdzającego charakter przyznanego świadczenia;
 - 75) renty wypłacone osobom represjonowanym i członkom ich rodzin, przyznane na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin;
 - 76) kwoty diet i kieszonkowego dla gości zagranicznych przybywających do Polski w ramach programów i umów oraz wartość wyżywienia dla tłumaczy (pilotów) towarzyszących tym gościom, z wyjątkiem ekwiwalentów za to wyżywienie;
 - 77) równoważniki pieniężne za brak lokalu mieszkalnego, wypłacone: funkcjonariuszom Policji i Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej, Służbie Ochrony Państwa oraz strażakom Państwowej Straży Pożarnej, do wysokości nieprzekraczającej kwoty 2280 zł;
 - 78) dopłaty do: wypoczynku zorganizowanego przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie, w formie wczasów, kolonii, obozów i zimowisk, w tym również połączonego z nauką, pobytu na leczeniu sanatoryjnym, w placówkach leczniczo-sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych i leczniczo-opiekuńczych, oraz przejazdów związanych z tym wypoczynkiem i pobytem na leczeniu - dzieci i młodzieży do lat 18:
 - a) z funduszu socjalnego, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz zgodnie z odrębnymi przepisami wydanymi przez właściwego ministra - niezależnie od ich wysokości,
 - b) z innych źródeł - do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2000 zł;
 - 78a) (uchylony);
 - 79) świadczenia z pomocy społecznej;
 - 79a) wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznane przez sąd na podstawie art. 162 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego;
 - 80) przychody ze stosunku służbowego otrzymane w służbie kandydackiej przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej;
 - 81) (uchylony);
-

- 82) uposażenia funkcjonariuszy Organizacji Narodów Zjednoczonych, organizacji wyspecjalizowanych oraz innych międzynarodowych instytucji i organizacji, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem i których statuty przewidują zwolnienie od podatku wypłacanych przez nie uposażeń, pod warunkiem posiadania przez podatnika dokumentów stwierdzających, że jest funkcjonariuszem takiej organizacji lub instytucji;
- 82a) kwoty podwyższenia uposażenia, o których mowa w art. 121a ust. 3a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2067, z późn. zm.), w art. 125a ust. 3a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2365, z późn. zm.), w art. 105a ust. 3a ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1313), w art. 193 ust. 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 138, 650 i 730), w art. 136a ust. 3a ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2017 r. poz. 1920 i 2405 oraz z 2018 r. poz. 138, 650, 723 i 730), w art. 90 ust. 1ba ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 173 i 138), w art. 96a ust. 3a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 861 i 1321 oraz z 2018 r. poz. 138 i 730), w art. 102a ust. 3a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1993 i 2405 oraz z 2018 r. poz. 138, 650 i 730), w art. 231 ust. 4 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 508, 650, 723, 1000 i 1039), w art. 60a ust. 3a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2017 r. poz. 631, z późn. zm.) oraz kwoty podwyższenia zasiłku macierzyńskiego, o których mowa w art. 31 ust. 3a ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2017 r. poz. 1368 oraz z 2018 r. poz. 1076);
- 83) świadczenia przyznane na podstawie odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw żołnierzom oraz pracownikom wojska wykonującym zadania poza granicami państwa:
- a) w składzie jednostki wojskowej użytej w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub dla wzmocnienia sił państwa albo państw sojusznicznych, misji pokojowej, akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom,

- b) jako obserwator wojskowy lub osoba posiadająca status obserwatora wojskowego w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych - z wyjątkiem wynagrodzenia za pracę oraz uposażeń i innych należności pieniężnych przysługujących z tytułu pełnienia służby;
- 83a) świadczenia przyznane na podstawie odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw policjantom, funkcjonariuszom Służby Celno-Skarbowej i Straży Granicznej, pracownikom jednostek policyjnych lub jednostek organizacyjnych Straży Granicznej wykonującym zadania poza granicami państwa w składzie kontyngentu w celu udziału w:
- a) misji pokojowej, w tym jako obserwator w misji pokojowej organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych,
- b) akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom,
- c) organizowaniu i kontroli ruchu granicznego, organizowaniu ochrony granicy państwowej lub zapewnieniu bezpieczeństwa w komunikacji międzynarodowej - z wyjątkiem wynagrodzenia za pracę oraz uposażeń i innych należności pieniężnych przysługujących z tytułu pełnienia służby;
- 83b) wynagrodzenia za udzielanie pomocy służbom państwowym lub Biuru Nadzoru Wewnętrznego, wypłacane z funduszu operacyjnego, o którym mowa w odrębnych ustawach;
- 83c) świadczenia z tytułu pomocy przyznanej na podstawie art. 14 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1197) oraz udzielonej na podstawie art. 7 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz. U. z 2015 r. poz. 21), a także inne świadczenia o podobnym charakterze otrzymane w związku z ujawnieniem wobec organu powołanego do ścigania przestępstw informacji dotyczących osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz istotnych okoliczności jego popełnienia;
- 84) wartość świadczeń z tytułu uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego, wynikających z przepisów o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego;
- 85) wartość świadczeń z tytułu realizacji uprawnień do ulgowych lub bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej, przysługujących na podstawie odrębnych przepisów;
-

- 86) (uchylony);
- 87) wartość świadczeń przysługujących na podstawie odrębnych przepisów dotyczących emerytów i rencistów z tytułu abonamentowych opłat telewizyjnych i radiowych;
- 88) (uchylony);
- 89) wartość świadczeń otrzymanych przez studentów od uczelni, na podstawie odrębnych przepisów, w związku ze skierowaniem przez uczelnię na studenckie praktyki zawodowe;
- 90) wartość świadczeń przyznanych zgodnie z odrębnymi przepisami przez pracodawcę na podnoszenie kwalifikacji zawodowych, z wyjątkiem wynagrodzeń otrzymywanych za czas zwolnienia z całości lub części dnia pracy oraz za czas urlopu szkoleniowego;
- 90a) świadczenia, o których mowa w art. 19 ust. 2, art. 26-28 i art. 36 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 937);
- 90b) świadczenia uzyskane w związku z uczestnictwem w nieodpłatnych szkoleniach z zakresu opieki paliatywnej lub hospicyjnej organizowanych przez organizacje, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, lub organy samorządu zawodowego lekarzy lub pielęgniarek i położnych, mające siedzibę i działające w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo Konfederacji Szwajcarskiej;
- 91) wypłacone, za pośrednictwem płatnika, przy emeryturach i rentach zagranicznych podwyżki (zwiększenia) mające charakter dodatków rodzinnych, pod warunkiem przedstawienia płatnikowi dokumentu stwierdzającego wysokość podwyżki;
- 92) świadczenia otrzymane na podstawie odrębnych przepisów przez członków rodzin zmarłych pracowników oraz zmarłych emerytów lub rencistów, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 3000 zł;
- 93) dochody uzyskane z tytułu zakupu zakładowych budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych przez dotychczasowych najemców - w wysokości odpowiadającej różnicy między ceną rynkową tych budynków lub lokali a ceną zakupu;
- 94) wynagrodzenia otrzymywane przez członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu użytkowania przez spółdzielnie wniesionych wkładów gruntowych;
- 95) odsetki z tytułu nieterminowej wypłaty wynagrodzeń i świadczeń z tytułów, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1;
-

- 95a) ⁽⁹⁴⁾ odsetki z tytułu nieterminowej wypłaty zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego;
- 96) (uchylony);
- 97) dodatki mieszkaniowe i ryczałty na zakup opału, przyznane na podstawie odrębnych przepisów o dodatkach mieszkaniowych;
- 97a) dodatek energetyczny, otrzymany przez odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne;
- 97b) kwoty należności z tytułu:
- a) zaległej opłaty z tytułu czynszu najmu lokalu mieszkalnego,
 - b) zaległej opłaty za dostawy do lokalu mieszkalnego energii, gazu, wody oraz za odbiór ścieków, odpadów i nieczystości ciekłych,
 - c) odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu mieszkalnego,
 - d) odsetek od należności, o których mowa w lit. a-c,
 - e) nieuregulowanych kosztów dochodzenia i egzekucji należności, o których mowa w lit. a-d, w tym zasądzonych prawomocnym tytułem wykonawczym wraz z kosztami postępowania sądowego i egzekucyjnego
- umorzonych na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62, 1000 i 1366) lub uchwały, o której mowa w art. 59 ust. 3 tej ustawy;
- 98) dodatek kombatancki oraz dodatek za tajne nauczanie przyznawane na podstawie odrębnych przepisów;
- 98a) kwoty refundacji z tytułu opłaconej składki na obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów samochodowych lub na dobrowolne ubezpieczenie casco pojazdów samochodowych, przyznanych na podstawie ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2017 r. poz. 2193);
- 98b) zwrot kwoty zniżki z tytułu opłacenia przez inwalidę wojennego i wojskowego składki na obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub składki na dobrowolne ubezpieczenie casco, otrzymanej od organu rentowego;
- 99) (uchylony);
- 100) emerytury lub renty otrzymane przez osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w okresie wojny 1939-1945 lub eksplozji pozostałych po tej wojnie niewypałów i niewybuchów, pod warunkiem posiadania przez podatnika:

- a) orzeczenia o uznaniu za inwalidę wzroku I lub II grupy, wydanego przez właściwy organ,
 - b) dokumentacji leczniczej (szpitalnej) z okresu wypadku, potwierdzającej wypadek, bądź poświadczonego notarialnie oświadczenia dwóch świadków potwierdzających utratę wzroku w wyniku działań wojennych w latach 1939-1945 lub eksplozji niewypałów i niewybuchów pozostałych po tej wojnie,
 - c) aktualnego zaświadczenia lekarskiego okulistycznego o urazowym uszkodzeniu wzroku bądź aktualnego zaświadczenia z przeprowadzonej obdukcji sądowo-lekarskiej, potwierdzającego utratę lub uszkodzenie wzroku w wyniku zdarzeń, o których mowa w lit. b, lub
 - d) ważnej legitymacji Stowarzyszenia Niewidomych Cywilnych Ofiar Wojny lub Związku Ociemniałych Żołnierzy RP;
- 101) przychody uzyskane przez dawców krwi w formie rekompensaty, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1371 oraz z 2018 r. poz. 1375);
- 102) zwrot kosztów otrzymany przez bezrobotnego na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149) z tytułu:
- a) przejazdu do miejsca pracy,
 - b) przejazdu na badania lekarskie lub psychologiczne,
 - c) przejazdu do miejsca odbywania stażu, szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego lub pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy,
 - d) przejazdu do miejsca wykonywania prac społecznie użytecznych,
 - e) zakwaterowania w miejscu pracy lub miejscu odbywania stażu, szkolenia lub przygotowania zawodowego dorosłych,
 - f) przejazdu na egzamin;
- 103) (uchylony);
- 104) otrzymane przez posła lub senatora świadczenia pieniężne i wartość świadczeń rzeczowych (w naturze) na podstawie art. 23 ust. 3, art. 43 ust. 1, art. 44 ust. 1 i 2 oraz art. 46 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2016 r. poz. 1510 i 2074, z 2017 r. poz. 38 oraz z 2018 r. poz. 7, 138 i 1318);

- 105) ⁽⁹⁵⁾ dochód uzyskany ze zbycia udziałów w spółce kapitałowej, udziałów w spółdzielni, papierów wartościowych oraz tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych, otrzymanych w drodze darowizny - w części odpowiadającej kwocie zapłaconego podatku od spadków i darowizn;
- 106) odszkodowania otrzymane na podstawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych wypłacone osobom poszkodowanym na skutek działań wojennych w Kuwejcie;
- 107) nagrody wypłacone na podstawie przepisów wydanych przez właściwego ministra w sprawie organizowania zajęć rehabilitacyjnych w szpitalach psychiatrycznych i nagradzania uczestników tych zajęć;
- 108) kwoty pomocy pieniężnej i wartość innych świadczeń finansowanych ze środków budżetowych, przyznawanych repatriantom oraz osobom, które ubiegają się o udzielenie ochrony międzynarodowej;
- 109) przychody, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 9, jeżeli przedmiotem wkładu niepieniężnego jest przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część;
- 110) wartość świadczeń przysługujących członkowi służby zagranicznej wykonującemu obowiązki służbowe w placówce zagranicznej oraz wartość świadczeń przysługujących pracownikom polskich jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, wynikających z przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na ich podstawie, z wyjątkiem wynagrodzeń za pracę, ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, dodatku zagranicznego (należności zagranicznej) oraz zasiłków chorobowych i macierzyńskich;
- 111) oprocentowanie otrzymane w związku ze zwrotem nadpłaconych zobowiązań podatkowych i innych należności budżetowych, a także oprocentowanie zwrotu różnicy podatku od towarów i usług, w rozumieniu odrębnych przepisów;
- 112) zwrot kosztów dojazdu pracownika do zakładu pracy, jeżeli obowiązek ponoszenia tych kosztów przez zakład pracy wynika wprost z przepisów innych ustaw;
- 113) wartość świadczeń otrzymanych przez wolontariuszy na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego;
- 114) wartość otrzymanych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych oraz wartość świadczeń rzeczowych (w naturze) finansowanych lub współfinansowanych ze środków budżetu państwa, jednostek samorządu
-

- terytorialnego, ze środków agencji rządowych, agencji wykonawczych lub ze środków pochodzących od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, w ramach rządowych programów;
- 115) wygrane i nagrody otrzymane przez uczniów za udział w konkursach, turniejach i olimpiadach organizowanych na podstawie przepisów o systemie oświaty;
- 116) dopłaty bezpośrednie stosowane w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej, otrzymane na podstawie odrębnych przepisów;
- 116a) umorzone należności i wierzytelności przypadające agencjom płatniczym w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, a także należności z tytułu nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz w ramach wspierania rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, od ustalenia których odstąpiono;
- 117) wartość otrzymanych świadczeń od wolontariuszy, udzielanych na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego;
- 117a) wartość nieodpłatnego świadczenia z tytułu pomocy prawnej udzielonej osobie uprawnionej i pobierającej świadczenie z pomocy społecznej lub zasiłek rodzinny, przyznane w formie decyzji administracyjnej na zasadach określonych odpowiednio w przepisach o pomocy społecznej oraz w przepisach o świadczeniach rodzinnych;
- 118) wartość nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych oraz wartość świadczeń rzeczowych, z tytułu:
- a) studiów podyplomowych,
 - b) szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych,
 - c) egzaminów lub licencji,
 - d) badań lekarskich lub psychologicznych,
 - e) ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków
- otrzymanych na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 119) odsetki od papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa oraz obligacji emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, w części odpowiadającej kwocie odsetek zapłaconych przy nabyciu tych papierów wartościowych od emitenta;

120) odszkodowania wypłacone, na podstawie wyroków sądowych i zawartych umów (ugód), posiadaczom gruntów wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, z tytułu:

- a) ustanowienia służebności gruntowej,
- b) rekultywacji gruntów,
- c) szkód powstałych w uprawach rolnych i drzewostanie

- w wyniku prowadzenia na tych gruntach, przez podmioty uprawnione na podstawie odrębnych przepisów, inwestycji dotyczących budowy infrastruktury przesyłowej ropy naftowej i produktów rafinacji ropy naftowej oraz budowy urządzeń infrastruktury technicznej, o których mowa w art. 143 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 121, 50, 650, 1000 i 1089);

120a) wynagrodzenie otrzymane za ustanowienie służebności przesyłu w rozumieniu przepisów prawa cywilnego;

121) jednorazowe środki przyznane na podjęcie działalności, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;

122) wkład własny podmiotu publicznego, o którym mowa w art. 2 pkt 5 ustawy o partnerstwie publiczno-privatnym, otrzymany przez partnera prywatnego i przeznaczony na cele określone w umowie o partnerstwie publiczno-privatnym, z zastrzeżeniem ust. 19;

123) (uchylony);

124) dopłaty do oprocentowania kredytów preferencyjnych stosowane na podstawie ustawy z dnia 8 września 2006 r. o finansowym wsparciu rodzin i innych osób w nabywaniu własnego mieszkania (Dz. U. z 2017 r. poz. 1407);

125) wartość świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń, obliczona zgodnie z art. 11 ust. 2-2b, otrzymanych od osób zaliczonych do I i II grupy podatkowej w rozumieniu przepisów o podatku od spadków i darowizn, z zastrzeżeniem ust. 20;

125a) ⁽⁹⁶⁾ wartość świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń, obliczona zgodnie z art. 11 ust. 2-2b, otrzymanych przez przedsiębiorstwo w spadku od osób, o których mowa w art. 3 ustawy o zarządzie sukcesyjnym, z zastrzeżeniem ust. 20;

126) (uchylony);

127) alimenty:

- a) na rzecz dzieci, które nie ukończyły 25. roku życia, oraz dzieci bez względu na wiek, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymują zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,
 - b) na rzecz innych osób niż wymienione w lit. a, otrzymane na podstawie wyroku sądu lub ugody sądowej, do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie 700 zł;
- 128) świadczenia wypłacane bezrobotnym skierowanym do wykonywania prac społecznie użytecznych;
- 129) dotacje, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, otrzymane z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z zastrzeżeniem ust. 36;
- 129a) ⁽⁹⁷⁾ świadczenia, w szczególności dotacje oraz kwoty umorzonych pożyczek, otrzymane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, na przygotowanie dokumentacji oraz realizację przedsięwzięcia:
- a) w budynku mieszkalnym jednorodzinnym lub
 - b) w budynku mieszkalnym jednorodzinnym nowo budowanym, który nie został przekazany lub zgłoszony do użytkowania, pod warunkiem że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane uzyskano zgodę na rozpoczęcie budowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego
 - w ramach programów mających na celu poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery;
- 130) odsetki lub dyskonto od obligacji emitowanych przez Skarb Państwa i oferowanych na rynkach zagranicznych oraz dochody z odpłatnego zbycia tych obligacji uzyskane przez osoby fizyczne, o których mowa w art. 3 ust. 2a;
- 130a) odsetki lub dyskonto od listów zastawnych uzyskane przez osoby fizyczne, o których mowa w art. 3 ust. 2a;
- 130b) odsetki lub dyskonto od obligacji emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego i oferowanych na rynkach zagranicznych, przeznaczonych na finansowanie ustawowych celów działalności Banku Gospodarstwa Krajowego, dotyczących wspierania polityki gospodarczej Rady Ministrów, realizacji rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego, oraz dochody z odpłatnego zbycia tych obligacji, uzyskane przez podatników, o których mowa w art. 3 ust. 2a;

130c) ⁽⁹⁸⁾ dochody osiągnięte przez podatnika, o którym mowa w art. 3 ust. 2a, z odsetek lub dyskonta od obligacji:

- a) o terminie wykupu nie krótszym niż rok,
 - b) dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym lub wprowadzonych do alternatywnego systemu obrotu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium państwa będącego stroną zawartej z Rzeczpospolitą Polską umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, której przepisy określają zasady opodatkowania dochodów z dywidend, odsetek oraz należności licencyjnych
- chyba że na moment osiągnięcia dochodu podatnik jest podmiotem powiązaniem w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4 lub w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych z emitentem tych obligacji oraz posiada, bezpośrednio lub pośrednio, łącznie z innymi podmiotami powiązanymi w rozumieniu tych przepisów więcej niż 10% wartości nominalnej tych obligacji;

131) ⁽⁹⁹⁾ dochody z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych, o których mowa w art. 30e, w wysokości, która odpowiada iloczynowi tego dochodu i udziału wydatków poniesionych na własne cele mieszkaniowe w przychodzie z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych, jeżeli począwszy od dnia odpłatnego zbycia, nie później niż w okresie trzech lat od końca roku podatkowego, w którym nastąpiło odpłatne zbycie, przychód uzyskany ze zbycia tej nieruchomości lub tego prawa majątkowego został wydatkowany na własne cele mieszkaniowe; udokumentowane wydatki poniesione na te cele uwzględnia się do wysokości przychodu z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych;

132) przyznane przez krajowe i zagraniczne organy władzy i ich urzędy, w tym jednostki organizacyjne im podległe lub przez nie nadzorowane, oraz krajowe, zagraniczne i międzynarodowe organizacje (instytucje) i ich organy, nagrody:

- a) za wybitne osiągnięcia z dziedziny nauki, kultury i sztuki,
- b) z tytułu działalności na rzecz praw człowieka

- w części przekazanej jako darowizna przez podatników, którzy otrzymali te nagrody, na rzecz instytucji realizującej cele określone w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego, z zastrzeżeniem ust. 31;

- 133) ⁽¹⁰⁰⁾ premia termomodernizacyjna, premia remontowa i premia kompensacyjna uzyskane na podstawie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów;
- 134) świadczenia pieniężne otrzymane na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956-1989 (Dz. U. poz. 741, z 2011 r. poz. 622 oraz z 2014 r. poz. 496);
- 135) kwoty należności umorzonych na podstawie ustawy z dnia 19 czerwca 2009 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które utraciły pracę (Dz. U. z 2016 r. poz. 734);
- 136) płatności na realizację projektów w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, otrzymane z Banku Gospodarstwa Krajowego, z wyłączeniem płatności otrzymanych przez wykonawców;
- 137) środki finansowe otrzymane przez uczestnika projektu jako pomoc udzielona w ramach programu finansowanego z udziałem środków europejskich, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 138) kwoty finansowego wsparcia udzielanego na podstawie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi (Dz. U. z 2018 r. poz. 604);
- 139) kwoty zwrotu wydatków, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi;
- 140) kwota określona zgodnie z art. 27f ust. 8-10;
- 141) zwolnienie z opłaty za wydanie Karty Dużej Rodziny lub duplikatu Karty Dużej Rodziny członkowi rodziny wielodzietnej na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 r. poz. 1832 i 2161);
- 142) kwoty umorzonych zobowiązań niezwiązanych z pozarolniczą działalnością gospodarczą, jeżeli umorzenie zobowiązań związane jest z postępowaniem upadłościowym;
- [143) *kwoty należności umorzonych na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy (Dz. U. poz. 1925);]*

<143) dochody kredytobiorców z tytułu:

- a) umorzonych należności otrzymanych na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt**
-

mieszkańcy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej (Dz. U. poz. 1925, z 2018 r. poz. 2243 oraz z 2019 r. poz. ...),

b) niepodlegających zwrotowi kwot pokrywanych ze środków kredytodawcy za okres dodatkowej weryfikacji, o których mowa w art. 8a ust. 7 ustawy, o której mowa w lit. a;>

144) wartość wyżywienia i zakwaterowania zapewnionego nieodpłatnie przez rolnika pomocnikowi rolnika w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników;

145) ⁽¹⁰¹⁾ kwoty dopłat udzielonych na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania (Dz. U. poz. 1540);

146) ⁽¹⁰²⁾ dochody uzyskane przez podatników mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu:

a) nieodpłatnego nabycia środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how),

b) nieodpłatnego nabycia prawa do używania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, w tym uzyskanych informacji w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how), na podstawie umowy użyczenia lub umowy o podobnym charakterze,

c) nieodpłatnego nabycia usług szkoleniowych,

d) otrzymania bezzwrotnego wsparcia finansowego, pod warunkiem że wsparcie to jest przeznaczone i zostanie wykorzystane wyłącznie na produkty wojskowe

– będących przedmiotem zobowiązania offsetowego w ramach wykonywania umów zawieranych przez Skarb Państwa, których wejście w życie oraz stwierdzenie wykonania zostało zatwierdzone przez Radę Ministrów zgodnie z ustawą z dnia 26 czerwca 2014 r. o niektórych umowach zawieranych w związku z realizacją zamówień o podstawowym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa (Dz. U. z 2017 r. poz. 2031 oraz z 2018 r. poz. 1669),

147) ⁽¹⁰³⁾ nagrody specjalne Prezesa Rady Ministrów przyznawane na podstawie art. 31a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2012 r. poz. 392, z 2015 r. poz. 1064, z 2018 r. poz. 1669 oraz z 2019 r. poz. 271).

UWAGA:

pominięto ust 1a – 38

USTAWA z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 865 i 1018)

Art. 16.

1. Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów:

1) wydatków na:

a) nabycie gruntów lub prawa wieczystego użytkowania gruntów, z wyjątkiem opłat za wieczyste użytkowanie gruntów,

b) nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie innych niż wymienione w lit. a środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, w tym również wchodzących w skład nabytego przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanych części,

c) ulepszenie środków trwałych, które zgodnie z art. 16g ust. 13 powiększają wartość środków trwałych, stanowiącą podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych

- wydatki te, zaktualizowane zgodnie z odrębnymi przepisami, pomniejszone o sumę odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w art. 16h ust. 1 pkt 1, są jednak kosztem uzyskania przychodów, w przypadku odpłatnego zbycia środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, bez względu na czas ich poniesienia;

2) (uchylony);

3) (uchylony);

4) odpisów z tytułu zużycia samochodu osobowego, dokonywanych według zasad określonych w art. 16a-16m, w części ustalonej od wartości samochodu przewyższającej kwotę:

a) 225 000 zł - w przypadku samochodu osobowego będącego pojazdem elektrycznym w rozumieniu art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. poz. 317, 1356 i 2348),

b) 150 000 zł - w przypadku pozostałych samochodów osobowych;

5) strat w środkach trwałych oraz wartościach niematerialnych i prawnych w części pokrytej sumą odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w art. 16h ust. 1 pkt 1;

- 6) strat powstałych w wyniku likwidacji nie w pełni umorzonych środków trwałych, jeżeli środki te utraciły przydatność gospodarczą na skutek zmiany rodzaju działalności;
- 6a) strat w środkach trwałych oraz wartościach niematerialnych i prawnych, jeżeli środki te lub wartości zostały przeniesione poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w sposób, o którym mowa w art. 24f;
- 7) (uchylony);
- 8) wydatków na objęcie lub nabycie udziałów albo wkładów w spółdzielni, udziałów (akcji) oraz papierów wartościowych, a także wydatków na nabycie tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych; wydatki takie są jednak kosztem uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia tych udziałów w spółdzielni, udziałów (akcji) oraz papierów wartościowych, w tym z tytułu wykupu przez emitenta papierów wartościowych, a także z odkupienia albo umorzenia tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych, z zastrzeżeniem ust. 7e;
- 8a) (uchylony);
- 8b) wydatków związanych z nabyciem pochodnych instrumentów finansowych - do czasu realizacji praw wynikających z tych instrumentów albo rezygnacji z realizacji praw wynikających z tych instrumentów albo ich odpłatnego zbycia - o ile wydatki te, stosownie do art. 16g ust. 3 i 4, nie powiększają wartości początkowej środka trwałego oraz wartości niematerialnych i prawnych;
- 8c) wydatków poniesionych przez udziałowca (akcjonariusza) spółek łączonych lub dzielonych na nabycie lub objęcie udziałów (akcji) w tych spółkach w przypadku połączenia lub podziału spółek, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1 pkt 8b; wydatki te stanowią koszt uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia udziałów (akcji) spółki przejmującej lub nowo zawiązanej, w wysokości:
 - a) ustalonej na podstawie art. 15 ust. 1k - jeżeli udziały (akcje) w spółce przejmowanej lub dzielonej zostały objęte w zamian za wkład niepieniężny,
 - b) ustalonej zgodnie z pkt 8 - jeżeli udziały (akcje) w spółce przejmowanej lub dzielonej zostały nabyte albo objęte za wkład pieniężny,
 - c) wydatków na nabycie lub objęcie udziałów (akcji) w spółce dzielonej, ustalonych zgodnie z lit. a lub b, w takiej proporcji, w jakiej pozostaje wartość wydzielanej części majątku spółki dzielonej do wartości jej majątku bezpośrednio przed podziałem; pozostała część kwoty tych wydatków stanowi koszt uzyskania

- przychodów z odpłatnego zbycia udziałów (akcji) spółki podzielonej przez wydzielenie;
- 8d) wydatków poniesionych przez wspólnika na nabycie lub objęcie udziałów (akcji) przekazywanych spółce nabywającej w drodze wymiany udziałów; wydatki te stanowią koszt uzyskania przychodów w przypadku odpłatnego zbycia lub umorzenia otrzymanych za nie udziałów (akcji) spółki nabywającej, ustalony zgodnie z pkt 8 i art. 15 ust. 1k;
- 8e) wydatków poniesionych przez spółkę nabywającą przy wymianie udziałów; wydatki te - w wysokości odpowiadającej nominalnej wartości udziałów (akcji) wydanych wspólnikom spółki, której udziały są nabywane, powiększonych o zapłatę w gotówce, o której mowa w art. 12 ust. 4d - są jednak kosztem uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia tych udziałów (akcji);
- 8f) wydatków na nabycie lub wytworzenie składnika majątku, otrzymanego przez wspólnika w związku z likwidacją spółki niebędącej osobą prawną lub wystąpieniem z takiej spółki, niezaliczonych do kosztów uzyskania przychodów w jakiegokolwiek formie; wydatki te są jednak kosztem uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia tego składnika majątku; przepis art. 15 ust. 1t stosuje się odpowiednio;
- 9) odpisów i wpłat na różnego rodzaju fundusze tworzone przez podatnika; kosztem uzyskania przychodów są jednak:
- a) podstawowe odpisy i wpłaty na te fundusze, jeżeli obowiązek lub możliwość ich tworzenia w ciężar kosztów określają odrębne ustawy,
 - b) odpisy i zwiększenia, które w rozumieniu przepisów o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych obciążają koszty działalności pracodawcy, jeżeli środki pieniężne stanowiące równowartość tych odpisów i zwiększeń zostały wpłacone na rachunek Funduszu,
 - c) (uchylona);
- 10) wydatków:
- a) na spłatę pożyczek (kredytów), z wyjątkiem skapitalizowanych odsetek od tych pożyczek (kredytów), z tym że kosztem uzyskania przychodów są wydatki na spłatę pożyczki (kredytu) w przypadku, gdy pożyczka (kredyt) była waloryzowana kursem waluty obcej, jeżeli:

- pożyczkobiorca (kredytobiorca) w związku ze spłatą pożyczki (kredytu) zwraca kwotę kapitału większą niż kwota otrzymanej pożyczki (kredytu) - w wysokości różnicy pomiędzy kwotą zwrotu kapitału a kwotą otrzymanej pożyczki (kredytu),
 - pożyczkodawca (kredytodawca) otrzymuje środki pieniężne stanowiące spłatę kapitału w wysokości niższej od kwoty udzielonej pożyczki (kredytu) - w wysokości różnicy pomiędzy kwotą udzielonej pożyczki (kredytu) a kwotą zwróconego kapitału,
 - b) na spłatę innych zobowiązań, w tym z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń,
 - c) na umorzenie kapitałów pozostających w związku z utworzeniem (nabyciem), powiększeniem lub ulepszeniem źródła przychodów,
 - d) (uchylona),
 - e) z tytułu przekazania przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową funduszowi sekurytyzacyjnemu albo towarzystwu funduszy inwestycyjnych tworzącemu fundusz sekurytyzacyjny środków pochodzących ze spłat kredytów (pożyczek), objętych sekurytyzacją wierzytelności;
- 11) naliczonych, lecz niezapłaconych albo umorzonych odsetek od zobowiązań, w tym również od pożyczek (kredytów);
- 12) odsetek, prowizji i różnic kursowych od pożyczek (kredytów) zwiększających koszty inwestycji w okresie realizacji tych inwestycji;
- 13) odsetek od własnego kapitału włożonego przez podatnika w źródło przychodów;
- 13a) odsetek od dopłat wnoszonych do spółki w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach, a także odsetek od dywidend i innych dochodów z udziału w zyskach osób prawnych;
- 13b) odsetek od udziału kapitałowego wspólników spółki niebędącej osobą prawną i spółki, o której mowa w art. 1 ust. 3;
- 13c) u podatnika będącego wspólnikiem spółki niebędącej osobą prawną - wartości pracy własnej innych wspólników tej spółki będących osobami fizycznymi, a także ich małżonków i małoletnich dzieci, z tym że kosztem uzyskania przychodów jest jednak wynagrodzenie małżonków i małoletnich dzieci wspólników tej spółki, należne z tytułów określonych w art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2, 8 i 9 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych lub z tytułu odbywania praktyk absolwenckich, o których mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. z 2018 r. poz. 1244), z zastrzeżeniem pkt 57 i art. 15 ust. 4g;

- 13d) odsetek od pożyczki partycypacyjnej;
- 13e) kosztów finansowania dłużnego w rozumieniu art. 15c ust. 12 uzyskanego w celu nabycia udziałów (akcji) spółki - w części, w jakiej pomniejszałyby one podstawę opodatkowania, w której uwzględniane są przychody związane z kontynuacją działalności gospodarczej tej spółki, w szczególności w związku z połączeniem, wniesieniem wkładu niepieniężnego, przekształceniem formy prawnej lub utworzeniem podatkowej grupy kapitałowej;
- 14) darowizn i ofiar wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem wpłat na rzecz Polskiej Organizacji Turystycznej, z tym że kosztem uzyskania przychodów są koszty wytworzenia lub cena nabycia produktów spożywczych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 16 ustawy o podatku od towarów i usług, przekazanych na rzecz organizacji pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z przeznaczeniem wyłącznie na cele działalności charytatywnej prowadzonej przez te organizacje;
- 15) podatku dochodowego oraz wpłat z zysku określonych w odrębnych przepisach;
- 15a) kwot wypłacanych tytułem podziału (rozliczenia) wyniku finansowego jednostki (zysku netto);
- 16) jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w wysokości określonej przez właściwego ministra oraz dodatkowej składki ubezpieczeniowej w przypadku stwierdzenia pogorszenia warunków pracy;
- 17) kosztów egzekucyjnych związanych z niewykonaniem zobowiązań;
- 18) grzywien i kar pieniężnych orzeczonych w postępowaniu karnym, karnym skarbowym, administracyjnym i w sprawach o wykroczenia oraz odsetek od tych grzywien i kar;
- 19) kar, opłat i odszkodowań oraz odsetek od tych zobowiązań z tytułu:
- a) nieprzestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska,
 - b) niewykonania nakazów właściwych organów nadzoru i kontroli dotyczących uchybień w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 19a) dodatkowej opłaty produktowej, o której mowa w art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1932), z tym że kosztem uzyskania przychodów jest poniesiona opłata produktowa, o której mowa w art. 12 ust. 2 tej ustawy;

- 19b) dodatkowej opłaty za brak sieci zbierania pojazdów, o której mowa w art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 578 i 1479), z tym że kosztem uzyskania przychodów są poniesione opłaty, o których mowa w art. 14 ust. 1 oraz art. 28a ust. 1 tej ustawy, z wyłączeniem połowy opłaty ustalonej zgodnie z art. 28a ust. 4 tej ustawy;
- 19c) dodatkowej opłaty produktowej, o której mowa w art. 77 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1466 i 1479 oraz z 2019 r. poz. 125), z tym że kosztem uzyskania przychodów jest poniesiona opłata, o której mowa w art. 72 ust. 2 tej ustawy;
- 19d) dodatkowej opłaty produktowej, o której mowa w art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. z 2019 r. poz. 521), z tym że kosztem uzyskania przychodów są poniesione wydatki, o których mowa w art. 37 ust. 4, oraz poniesione opłaty, o których mowa w art. 38 ust. 2 tej ustawy;
- 19e) dodatkowej opłaty produktowej, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, z tym że kosztem uzyskania przychodów jest poniesiona opłata produktowa, o której mowa w art. 34 ust. 2 tej ustawy;
- 20) wierzytelności odpisanych jako przedawnione;
- 21) odsetek za zwłokę z tytułu nieterminowych wpłat należności budżetowych i innych należności, do których stosuje się przepisy Ordynacji podatkowej;
- 22) kar umownych i odszkodowań z tytułu wad dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoki w dostarczeniu towaru wolnego od wad albo zwłoki w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług;
- 23) wydatków na wykup obligacji, pomniejszonych o kwotę dyskonta;
- 24) (uchylony);
- 25) wierzytelności odpisanych jako nieściągalne, z wyjątkiem:
- a) wierzytelności, w części, w jakiej uprzednio zostały zarachowane do przychodów należnych i których nieściągalność została udokumentowana w sposób określony w ust. 2,
 - b) wymagalnych a nieściągalnych kredytów (pożyczek) pomniejszonych o kwotę odsetek, opłat i prowizji oraz o równowartość rezerw lub odpisów na straty kredytowe albo odpisów aktualizujących wartość należności, utworzonych na te kredyty (pożyczki), zaliczonych uprzednio do kosztów uzyskania przychodów - w

- przypadku gdy te kredyty (pożyczki) udzielone zostały przez jednostkę organizacyjną, której działalność podlega nadzorowi państwowego organu nadzoru nad rynkiem finansowym, uprawnioną do udzielania kredytów (pożyczek) na podstawie odrębnych ustaw regulujących zasady jej funkcjonowania,
- ba) nabytych wierzytelności banku hipotecznego - wymagalnych a nieściągalnych, pomniejszonych o kwotę odsetek, opłat i prowizji oraz o równowartość rezerw lub równowartość odpisów na straty kredytowe, utworzonych na te wierzytelności banku hipotecznego, zaliczonych uprzednio do kosztów uzyskania przychodów,
 - c) strat poniesionych przez bank z tytułu udzielonych po dniu 1 stycznia 1997 r. gwarancji (poręczeń) spłaty kredytów i pożyczek, obliczonych zgodnie z pkt 25 lit. b;
- 26) rezerw tworzonych na pokrycie wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona, z wyjątkiem tych rezerw na należności z tytułu udzielonych przez bank kredytów (pożyczek) oraz na należności z tytułu udzielonych przez bank gwarancji (poręczeń) spłaty kredytów (pożyczek), pomniejszonych o wartość rezerw dotyczącą odsetek, prowizji i opłat, które zostały utworzone na pokrycie:
- a) w bankach, z zastrzeżeniem lit. c:
 - wymagalnych a nieściągalnych - udzielonych kredytów (pożyczek),
 - wymagalnych a nieściągalnych należności z tytułu udzielonych przez bank po dniu 1 stycznia 1997 r. gwarancji (poręczeń) spłaty kredytów (pożyczek),
 - udzielonych kredytów (pożyczek), zakwalifikowanych do kategorii wątpliwe, na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 3 - do wysokości nie większej niż 25% tej kwoty kredytu (pożyczki), na którą została utworzona rezerwa,
 - należności z tytułu udzielonych przez bank po dniu 1 stycznia 1997 r. gwarancji (poręczeń) spłaty kredytów (pożyczek), zakwalifikowanych do kategorii wątpliwe, na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 3 - do wysokości nie większej niż 25% tej kwoty należności, na którą została utworzona rezerwa,
 - b) w bankach hipotecznych:
 - wymagalnych a nieściągalnych nabytych wierzytelności banku hipotecznego,
 - nabytych wierzytelności banku hipotecznego, zakwalifikowanych do kategorii wątpliwe, na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 3 - do wysokości nie większej niż 25% kwoty tej nabytej wierzytelności banku hipotecznego, na którą została utworzona rezerwa,
-

c) w bankach, udzielonych przedsiębiorcom realizującym program restrukturyzacji na podstawie odrębnych ustaw:

- kredytów (pożyczek) zakwalifikowanych do kategorii stracone, na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 3,
- należności z tytułu udzielonych przez bank po dniu 1 stycznia 1997 r. gwarancji (poręczeń) spłaty kredytów (pożyczek) zakwalifikowanych do kategorii stracone, na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 3,
- kredytów (pożyczek) zakwalifikowanych do kategorii wątpliwe, na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 3 - do wysokości nie większej niż 50% tej kwoty kredytu (pożyczki), na którą została utworzona rezerwa,
- należności z tytułu udzielonych przez bank gwarancji (poręczeń) spłaty kredytów (pożyczek) zakwalifikowanych do kategorii wątpliwe, na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 3 - do wysokości nie większej niż 50% tej kwoty należności, na którą została utworzona rezerwa;

26a) odpisów aktualizujących, z tym że kosztem uzyskania przychodów są odpisy aktualizujące wartość należności, określone w ustawie o rachunkowości, od tej części należności, która była uprzednio zaliczona na podstawie art. 12 ust. 3 do przychodów należnych, a ich nieściągalność została uprawdopodobniona na podstawie ust. 2a pkt 1;

26b) w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych odpisów aktualizujących wartość należności, z wyjątkiem odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu udzielonych kredytów (pożyczek), utworzonych zgodnie z przepisami o rachunkowości, pomniejszonych o wartość odpisów aktualizujących dotyczącą odsetek, opłat i prowizji od tych kredytów (pożyczek), których nieściągalność została uprawdopodobniona na podstawie ust. 2a pkt 3;

26c) odpisów na straty kredytowe utworzonych na pokrycie wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona, z wyjątkiem tych odpisów na straty kredytowe utworzonych na należności z tytułu udzielonych przez bank kredytów (pożyczek) oraz na należności z tytułu udzielonych przez bank gwarancji (poręczeń) spłaty kredytów (pożyczek), pomniejszonych o wartość odpisów na straty kredytowe dotyczącą odsetek, prowizji i opłat, które zostały utworzone na pokrycie:

a) w bankach, z zastrzeżeniem lit. c:

- wymagalnych a nieściągalnych - udzielonych kredytów (pożyczek),

- wymagalnych a nieściągalnych należności z tytułu udzielonych przez bank po dniu 1 stycznia 1997 r. gwarancji (poręczeń) spłaty kredytów (pożyczek),
 - udzielonych kredytów (pożyczek), których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy i nie przekracza 12 miesięcy - do wysokości nie większej niż 25% tej kwoty kredytu (pożyczki), na którą został utworzony odpis na straty kredytowe,
 - należności z tytułu udzielonych przez bank po dniu 1 stycznia 1997 r. gwarancji (poręczeń) spłaty kredytów (pożyczek), których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy i nie przekracza 12 miesięcy - do wysokości nie większej niż 25% tej kwoty należności, na którą został utworzony odpis na straty kredytowe,
- b) w bankach hipotecznych:
- wymagalnych a nieściągalnych nabytych wierzytelności banku hipotecznego,
 - nabytych wierzytelności banku hipotecznego z tytułu kredytów (pożyczek), których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy i nie przekracza 12 miesięcy - do wysokości nie większej niż 25% tej kwoty nabytej wierzytelności banku hipotecznego, na którą został utworzony odpis na straty kredytowe,
- c) w bankach, udzielonych przedsiębiorcom realizującym program restrukturyzacji na podstawie odrębnych ustaw:
- wymagalnych, a nieściągalnych kredytów (pożyczek),
 - wymagalnych a nieściągalnych należności z tytułu udzielonych przez bank po dniu 1 stycznia 1997 r. gwarancji (poręczeń) spłaty kredytów (pożyczek),
 - kredytów (pożyczek), których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy i nie przekracza 12 miesięcy - do wysokości nie większej niż 50% tej kwoty kredytu (pożyczki), na którą został utworzony odpis na straty kredytowe,
 - należności z tytułu udzielonych przez bank gwarancji (poręczeń) spłaty kredytów (pożyczek), których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy i nie przekracza 12 miesięcy - do wysokości nie większej niż 50% tej kwoty należności, na którą został utworzony odpis na straty kredytowe;
- 27) rezerw, odpisów na straty kredytowe oraz odpisów aktualizujących, innych niż wymienione w pkt 26-26c, jeżeli obowiązek ich tworzenia w ciężar kosztów nie wynika z innych ustaw; nie są jednak kosztem uzyskania przychodów rezerwy i odpisy na straty kredytowe oraz odpisy aktualizujące utworzone zgodnie z przepisami
-

ustawy o rachunkowości albo MSR, inne niż określone w niniejszej ustawie jako taki koszt;

28) kosztów reprezentacji, w szczególności poniesionych na usługi gastronomiczne, zakup żywności oraz napojów, w tym alkoholowych;

29) odpisów na fundusz rekultywacji w wysokości przekraczającej kwotę określoną przez podatnika na dany rok w planie rekultywacji terenów poeksploatacyjnych, skorygowaną o kwotę pozostałości środków tego funduszu według stanu na początek roku podatkowego;

30) wydatków ponoszonych na rzecz pracowników z tytułu używania przez nich samochodów na potrzeby podatnika:

a) w celu odbycia podróży służbowej (jazdy zamiejscowe) - w wysokości przekraczającej kwotę ustaloną przy zastosowaniu stawek za jeden kilometr przebiegu pojazdu,

b) w jazdach lokalnych - w wysokości przekraczającej wysokość miesięcznego ryczału pieniężnego albo w wysokości przekraczającej stawki za jeden kilometr przebiegu pojazdu,

określonych w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra;

31) (uchylony);

32) (uchylony);

33) kwot dodatkowych opłat rocznych za niezabudowanie bądź niezagospodarowanie gruntów w określonym terminie, wynikającym z przepisów o gospodarce nieruchomościami;

34) (uchylony);

35) (uchylony);

36) wpłat, o których mowa w art. 21 ust. 1 i w art. 23 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, 1000, 1076, 1925, 2192 i 2354);

37) składek na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika nie jest obowiązkowa, z wyjątkiem:

a) składek organizacji spółdzielczych na rzecz związków rewizyjnych i Krajowej Rady Spółdzielczej, z tym że górną granicę składki określi minister właściwy do spraw finansów publicznych w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Spółdzielczej,

- b) (uchylona),
 - c) składek na rzecz organizacji zrzeszających przedsiębiorców i pracodawców, działających na podstawie odrębnych ustaw - do wysokości łącznie nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty odpowiadającej 0,25% kwoty wynagrodzeń wypłaconych w poprzednim roku podatkowym, stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne;
 - 38) wydatków związanych z dokonywaniem jednostronnych świadczeń na rzecz wspólników lub członków spółdzielni niebędących pracownikami w rozumieniu odrębnych przepisów, z tym że wydatki ponoszone na rzecz członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną są kosztem uzyskania przychodów w części dotyczącej działalności objętej obowiązkiem podatkowym w zakresie podatku dochodowego;
 - 38a) wydatków na rzecz osób wchodzących w skład rad nadzorczych, komisji rewizyjnych lub organów stanowiących osób prawnych oraz spółki, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1, z wyjątkiem wynagrodzeń wypłacanych z tytułu pełnionych funkcji;
 - 39) strat z tytułu odpłatnego zbycia wierzytelności, w tym w sposób określony w art. 12 ust. 1 pkt 7, z wyjątkiem wierzytelności lub jej części, które uprzednio zostały zarachowane jako przychód należny - do wysokości uprzednio zarachowanej jako przychód należny;
 - 39a) strat w części niepokrytej przychodami uzyskanymi z nabytych wierzytelności, w tym nabytego pakietu wierzytelności;
 - 39b) wydatków na nabycie wierzytelności, jeżeli wierzytelność ta uprzednio została zbyta przez podatnika lub spółkę niebędącą osobą prawną, w której podatnik jest wspólnikiem - w części przekraczającej przychód uzyskany przez podatnika z tego uprzedniego lub pierwszego zbycia;
 - 40) składek na ubezpieczenie społeczne oraz na Fundusz Pracy, Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych i na inne fundusze celowe utworzone na podstawie odrębnych ustaw - od nagród i premii, wypłacanych w gotówce lub w papierach wartościowych z dochodu po opodatkowaniu podatkiem dochodowym;
 - 40a) wpłat dokonywanych do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie o pracowniczych planach kapitałowych - od nagród i premii wypłaconych z dochodu po opodatkowaniu podatkiem dochodowym;
 - 41) (uchylony);
-

- 42) (uchylony);
- 43) umorzonych kredytów (pożyczek) bankowych, w tym nabytych wierzytelności banku hipotecznego, jeżeli ich umorzenie nie jest związane z:
- a) bankowym postępowaniem ugodowym w rozumieniu przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków lub
 - b) postępowaniem restrukturyzacyjnym, lub
 - c) realizacją programu restrukturyzacji na podstawie odrębnych ustaw;
- 44) umorzonych wierzytelności, z wyjątkiem wierzytelności lub jej części, które uprzednio zostały zarachowane jako przychody należne - do wysokości zarachowanej jako przychód należny;
- 45) wydatków pracodawcy na działalność socjalną, o której mowa w przepisach o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych; kosztem uzyskania przychodów są jednak świadczenia urlopowe wypłacone zgodnie z przepisami o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych oraz koszty, o których mowa w art. 15 ust. 1 za pkt 2;
- 46) podatku od towarów i usług, z tym że jest kosztem uzyskania przychodów:
- a) podatek naliczony:
 - jeżeli podatnik zwolniony jest od podatku od towarów i usług lub nabył towary i usługi w celu wytworzenia albo odprzedaży towarów lub świadczenia usług zwolnionych od podatku od towarów i usług,
 - w tej części, w której zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty lub zwrot różnicy podatku od towarów i usług - jeżeli naliczony podatek od towarów i usług nie powiększa wartości środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej,
 - b) podatek należny:
 - w przypadku importu usług oraz wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, jeżeli nie stanowi on podatku naliczonego w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług; kosztem uzyskania przychodów nie jest jednak podatek należny w części przekraczającej kwotę podatku od nabycia tych towarów i usług, która mogłaby stanowić podatek naliczony w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług,
 - w przypadku przekazania lub zużycia przez podatnika towarów lub świadczenia usług na potrzeby reprezentacji i reklamy, obliczony zgodnie z odrębnymi przepisami,
-

- od nieodpłatnie przekazanych towarów, obliczony zgodnie z odrębnymi przepisami, w przypadku gdy wyłącznym warunkiem ich przekazania jest uprzednie nabycie przez otrzymującego towarów lub usług od przekazującego w określonej ilości lub wartości,
- c) kwota podatku od towarów i usług, nieuwzględniona w wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, podlegających amortyzacji zgodnie z art. 16a-16m, lub dotycząca innych rzeczy lub praw niebędących środkami trwałymi lub wartościami niematerialnymi i prawnymi podlegającymi tej amortyzacji - w tej części, w jakiej dokonano korekty powodującej zmniejszenie podatku odliczonego zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług;
- 47) strat powstałych w wyniku nieobjętych zwolnieniem od podatku akcyzowego ubytków wyrobów akcyzowych oraz podatku akcyzowego od tych ubytków;
- 48) odpisów z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dokonywanych, według zasad określonych w art. 16a-16m, od tej części ich wartości, która odpowiada poniesionym wydatkom na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie tych środków lub wartości niematerialnych i prawnych, odliczonym od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym albo zwróconym podatnikowi w jakiegokolwiek formie;
- 49) składek na ubezpieczenie samochodu osobowego w wysokości przekraczającej ich część ustaloną w takiej proporcji, w jakiej kwota 150 000 zł pozostaje do wartości samochodu przyjętej dla celów ubezpieczenia;
- 49a) dotyczących samochodu osobowego opłat wynikających z umowy leasingu, o której mowa w art. 17a pkt 1, umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, z wyjątkiem opłat z tytułu składek na ubezpieczenie samochodu osobowego, w wysokości przekraczającej ich część ustaloną w takiej proporcji, w jakiej kwota 150 000 zł pozostaje do wartości samochodu osobowego będącego przedmiotem tej umowy;
- 50) strat powstałych w wyniku utraty lub likwidacji samochodów oraz kosztów ich remontów powypadkowych, jeżeli samochody nie były objęte ubezpieczeniem dobrowolnym;
- 51) 25% poniesionych wydatków, z zastrzeżeniem pkt 30, z tytułu kosztów używania samochodu osobowego na potrzeby działalności gospodarczej - jeżeli samochód

osobowy jest wykorzystywany również do celów niezwiązanych z działalnością gospodarczą prowadzoną przez podatnika;

- 52) wydatków poniesionych na zakup zużywających się stopniowo rzeczowych składników majątku podatnika, niezaliczanych do środków trwałych - w przypadku stwierdzenia, że składniki te nie są wykorzystywane dla celów działalności prowadzonej przez podatnika, lecz służą osobistym celom pracowników i innych osób albo bez uzasadnienia znajdują się poza siedzibą podatnika;
- 53) dopłat, o których mowa w art. 12 ust. 4 pkt 11, oraz ich zwrotu;
- 54) opłat sankcyjnych, które zgodnie z odrębnymi przepisami podlegają wpłacie do budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
 - 54a) dodatkowej opłaty wymierzonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 55) kosztów utrzymania zakładowych obiektów socjalnych, w części pokrytej ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych;
- 56) strat (kosztów) powstałych w wyniku utraty dokonanych przedpłat (zaliczek, zadatków) w związku z niewykonaniem umowy;
- 57) niewypłaconych, niedokonanych lub niepostawionych do dyspozycji wypłat, świadczeń oraz innych należności z tytułów określonych w art. 12 ust. 1 i 6, art. 13 pkt 2 i 4-9 oraz w art. 18 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, świadczeń pieniężnych z tytułu odbywania praktyk absolwenckich, o których mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich, świadczeń pieniężnych z tytułu odbywania stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 534), a także zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez zakład pracy, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 4g;
 - 57a) nieopłaconych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek, z zastrzeżeniem pkt 40 oraz art. 15 ust. 4h, określonych w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w części finansowanej przez płatnika składek;
 - 57aa) niedokonanych wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie o pracowniczych planach kapitałowych, w części finansowanej przez podmiot zatrudniający, z zastrzeżeniem pkt 40a;

- 57b) należnych, wypłaconych, dokonanych lub postawionych do dyspozycji wypłat, świadczeń oraz innych należności z tytułów określonych w art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 2, 5 i 7-9 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych cudzoziemcowi, który w okresie świadczenia pracy lub wykonywania osobiście działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie posiadał ważnego, wymaganego na podstawie odrębnych przepisów, dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także składek z tytułu tych należności w części finansowanej przez płatnika składek oraz zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez zakład pracy temu cudzoziemcowi;
- 58) wydatków i kosztów bezpośrednio sfinansowanych z dochodów (przychodów), o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 14a, 23, 24, 42, 47, 48, 52, 53, 54a, 55, 56 i 59;
- 59) składek opłaconych przez pracodawcę z tytułu zawartych lub odnowionych umów ubezpieczenia na rzecz pracowników, z wyjątkiem umów dotyczących ryzyka, o którym mowa w dziale I w grupach 1, 3 i 5 oraz w dziale II w grupach 1 i 2 załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, jeżeli uprawnionym do otrzymania świadczenia nie jest pracodawca i umowa ubezpieczenia w okresie 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym ją zawarto lub odnowiono, wyklucza:
- a) wypłatę kwoty stanowiącej wartość odstąpienia od umowy,
 - b) możliwość zaciągania zobowiązań pod zastaw praw wynikających z umowy,
 - c) wypłatę z tytułu dożycia wieku oznaczonego w umowie;
- 60) (uchylony);
- 61) (uchylony);
- 62) (uchylony);
- 63) odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych:
- a) nabytych nieodpłatnie, jeżeli:
 - nabycie to nie stanowi przychodu z tytułu nieodpłatnego otrzymania rzeczy lub praw, lub
 - dochód z tego tytułu jest zwolniony od podatku dochodowego, lub
 - nabycie to stanowi dochód, od którego na podstawie odrębnych przepisów zaniechano poboru podatku,

- b) jeżeli przed dniem 1 stycznia 1995 r. zostały nabyte, lecz niezaliczone do środków trwałych albo wartości niematerialnych i prawnych,
 - c) oddanych do nieodpłatnego używania - za miesiące, w których składniki te były oddane do nieodpłatnego używania,
 - d) (uchylona);
- 64) odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych wniesionych do spółki albo spółki niebędącej osobą prawną, w postaci wkładu niepieniężnego, stanowiących równowartość uzyskanych informacji związanych z wiedzą w dziedzinie przemysłowej, handlowej, naukowej lub organizacyjnej (know-how);
- 64a) odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, o których mowa w art. 16b ust. 1 pkt 4-7, jeżeli uprzednio te prawa lub wartości były przez podatnika lub spółkę niebędącą osobą prawną, której jest współnikiem, nabyte lub wytworzone a następnie zbyte - w części przekraczającej przychód uzyskany przez podatnika z ich uprzedniego zbycia;
- 65) (uchylony);
- 66) poniesionych wydatków oraz wartości przekazanych rzeczy, praw lub wykonanych usług, wynikających z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy, w szczególności w związku z popełnieniem przestępstwa określonego w art. 229 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 i 2077);
- 67) podatku od wydobycia niektórych kopalin;
- 67a) specjalnego podatku węglowodorowego;
- 68) (uchylony);
- 69) rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, o których mowa w rozdziale 9 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
- 70) podatku, o którym mowa w ustawie z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1410 oraz z 2018 r. poz. 2215);
- 71) składki na fundusz gwarancyjny banków i składki na fundusz gwarancyjny kas, o których mowa w art. 286 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej
-

restrukturyzacji, oraz składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków i składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji kas, o których mowa w art. 295 ust. 1 i 3 tej ustawy;

- 72) kwot wypłaconych przez fundusz inwestycyjny z tytułu odkupienia jednostek uczestnictwa albo wykupienia certyfikatów inwestycyjnych oraz wypłaty uczestnikom funduszu dochodów (przychodów) funduszu inwestycyjnego, w przypadku gdy statut przewiduje wypłacanie tych dochodów (przychodów) bez odkupywania jednostek uczestnictwa albo wykupywania certyfikatów inwestycyjnych;
- 73) wszelkiego rodzaju opłat i należności za korzystanie lub prawo do korzystania z praw lub wartości, o których mowa w art. 16b ust. 1 pkt 4-7, nabytych lub wytworzonych przez podatnika lub spółkę niebędącą osobą prawną, której jest współnikiem, a następnie zbytych - w części przekraczającej przychód uzyskany przez podatnika z ich zbycia;
- 74) podatku, o którym mowa w art. 24b;
- 75) poniesionych wydatków związanych z zamianą waluty wirtualnej na inną walutę wirtualną [.] <;>

<76) wpłat na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej (Dz. U. poz. 1925, z 2018 r. poz. 2243 oraz z 2019 r. poz. ...);

77) kwot, o których mowa w art. 8a ust. 7 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej.>

UWAGA:

pominięto ust 1a – 9

USTAWA z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2187, z późn. zm.)

Art. 10a.

1. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, jego zastępcy, członkowie Komisji Nadzoru Finansowego, pracownicy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego i osoby zatrudnione w Urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego na podstawie umowy o dzieło,

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

umowy zlecenia albo innych umów o podobnym charakterze, są obowiązani do zachowania tajemnicy zawodowej.

2. Tajemnicę zawodową, o której mowa w ust. 1, stanowią wszystkie uzyskane lub wytworzone w związku ze sprawowaniem nadzoru bankowego informacje, których udzielenie, ujawnienie lub potwierdzenie mogłoby naruszyć chroniony prawem interes podmiotów, których te informacje bezpośrednio lub pośrednio dotyczą lub utrudnić sprawowanie nadzoru bankowego.
3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, istnieje również po ustaniu stosunków prawnych, o których mowa w ust. 1.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5-8, nie narusza obowiązku, o którym mowa w ust. 1:
 - 1) udzielenie informacji właściwym władzom nadzorczym dla celów sprawowanego przez te władze nadzoru bankowego;
 - 1a) udzielenie informacji właściwym władzom nadzorczym dla celów sprawowanego przez te władze nadzoru nad rynkiem kapitałowym oraz w sprawach związanych z wykonywaniem tego nadzoru, jeżeli wskutek tego nie zostanie naruszony interes gospodarczy Rzeczypospolitej Polskiej, zapewnione jest wykorzystanie udzielonych informacji tylko na potrzeby sprawowanego nadzoru nad rynkiem kapitałowym lub w sprawach związanych z wykonywaniem tego nadzoru, oraz zagwarantowane jest, że przekazywanie udzielonych informacji poza organ nadzoru możliwe jest wyłącznie po uprzednim uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego;
 - 2) złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa;
 - 3) udzielenie informacji bankowi centralnemu, będącemu w Europejskim Systemie Banków Centralnych, niezbędnych do realizacji przez niego zadań ustawowych, w tym zadań dotyczących polityki monetarnej i zapewnienia związanej z tym płynności, zadań związanych z nadzorem nad systemami płatności, rozliczeń i rozrachunku oraz zadań realizowanych w przypadku zagrożenia dla stabilności systemu finansowego;
 - 4) udzielenie informacji właściwym władzom nadzorczym zainteresowanych państw członkowskich w przypadku zagrożenia dla stabilności krajowego systemu finansowego oraz w wykonaniu zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 5) udzielenie Komitetowi Stabilności Finansowej, o którym mowa w ustawie o nadzorze makroostrożnościowym, informacji niezbędnych do realizacji przez niego zadań ustawowych;

- 6) udzielenie instytucjonalnym systemom ochrony, o których mowa w art. 113 ust. 7 rozporządzenia nr 575/2013, informacji niezbędnych do realizacji ich zadań;
- 7) udzielenie Europejskiej Radzie do spraw Ryzyka Systemowego, Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Bankowego lub Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych informacji niezbędnych do realizacji ich zadań, jeżeli obowiązek taki wynika z przepisów dotyczących utworzenia i działalności tych podmiotów;
- 8) ⁽⁵⁾ udzielenie informacji klientów i banku, na jego wniosek, na potrzeby wszczętego lub planowanego postępowania cywilnego przeciwko bankowi, którego upadłość ogłoszono lub którego likwidacja jest prowadzona zgodnie z art. 147 [.] <;>

<9)udzielenie Radzie Funduszu Wsparcia Kredytobiorców informacji, o której mowa w art. 16a ust. 5 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej (Dz. U. poz. 1925, z 2018 r. poz. 2243 oraz z 2019 r. poz. ...).>

5. Udostępnianie informacji stanowiących tajemnicę zawodową, obejmujących swym zakresem tajemnicę bankową, jest możliwe wyłącznie w trybie i na zasadach określonych dla udostępniania informacji stanowiących tajemnicę bankową.
6. Udzielenie właściwym władzom nadzorczym państwa niebędącego państwem członkowskim informacji stanowiących tajemnicę zawodową właściwych władz nadzorczych państwa członkowskiego może nastąpić jedynie wówczas, gdy zapewniona będzie ochrona tych informacji co najmniej równoważna określonej w niniejszym artykule.
7. Uzyskane od właściwych władz nadzorczych informacje stanowiące tajemnicę zawodową tych władz mogą być udzielane jedynie po uzyskaniu zgody tych władz i dla celów określonych tą zgodą.
8. Zgoda, o której mowa w ust. 7, nie jest wymagana jeżeli informacje uzyskane od właściwych władz nadzorczych państwa członkowskiego są przekazywane właściwym władzom nadzorczym innych państw członkowskich lub udzielenie informacji jest niezbędne dla celów wykonywania nadzoru bankowego.
9. Osoby inne niż wymienione w ust. 1, które zapoznały się z informacjami stanowiącymi tajemnicę zawodową, w szczególności w przypadkach, o których mowa w ust. 4 pkt 2 i ust. 7 i 8, obowiązane są do zachowania tajemnicy zawodowej, o ile z przepisów odrębnych nie wynika obowiązek dalszego udzielania tych informacji.

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

10. Przepisy ust. 1-9 stosuje się również do informacji zawartych w dokumentacji przejętej przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego w wyniku realizacji porozumienia zawartego na podstawie art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 621, 650, 685 i 1075).